

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 20.08.2019 № 20-1

ВИСНОВОК
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ
ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 2019 РІК
У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ

Київ 2019

З М І С Т

I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	3
II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	8
III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ	15
IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ	33
V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ	39
ВИСНОВКИ.....	47
ПРОПОЗИЦІЇ	49

Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2019 рік у першому півріччі підготовлений Рахунковою палатою відповідно до вимог Бюджетного кодексу України і Закону України „Про Рахункову палату” за результатами аналізу квартального звіту про виконання Державного бюджету України, місцевих бюджетів та зведеного бюджету за перше півріччя 2019 року, наданого Державною казначейською службою України Рахунковій палаті листом від 05.08.2019 № 14-06-1-06/13307, звітних та інформаційно-аналітичних даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства соціальної політики України, Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, Національного банку України, Фонду державного майна України, окремих головних розпорядників бюджетних коштів, а також із використанням звітів про проведені Рахунковою палатою заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) в частині оцінки досягнення запланованої мети, завдань і результативних показників головних розпорядників коштів державного бюджету в межах бюджетних програм.

I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. У січні – червні 2019 року державний бюджет виконувався в умовах зростання економіки, що становило, за оцінкою Рахункової палати, 3,6 відсотка. Стримуючими чинниками для більш високого зростання стали зниження темпів приросту експорту, скорочення припливу прямих іноземних інвестицій і банківського кредитування.

При затвердженні державного бюджету на 2019 рік враховано Основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2019 рік, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 (таблиця 1).

Таблиця 1

Основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2019 рік

№ з/п	Показники	Враховано при затвердженні державного бюджету на 2019 рік	Січень – червень, фактично
1.	Валовий внутрішній продукт реальний, у відс. до відповідного періоду попереднього року	103,0	103,6*
2.	Індекс споживчих цін до грудня попереднього року, відс.	107,4	103,6
3.	Індекс цін виробників промислової продукції до грудня попереднього року, відс.	110,1	98,8
4.	Індекс реальної заробітної плати, у відс. до відповідного періоду попереднього року	106,9	109,8
5.	Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн дол. США	- 11 747	- 4 358
6.	Експорт товарів і послуг, млн дол. США	63 006	30 561
	у відс. до відповідного періоду попереднього року	108,3	107,2
7.	Імпорт товарів та послуг, млн дол. США	74 753	34 919
	у відс. до відповідного періоду попереднього року	109,1	107,9

*За оцінкою Рахункової палати.

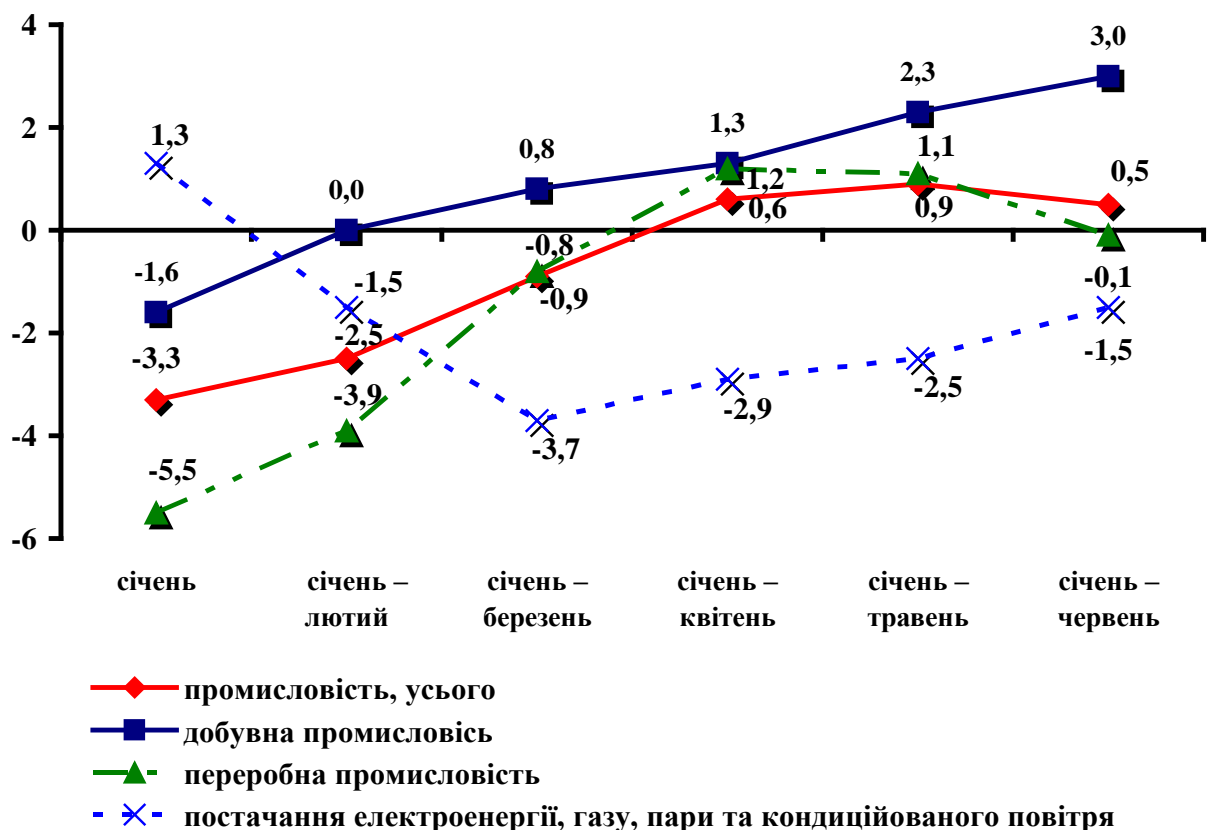
Економіка зростала в січні – червні за рахунок:

- будівництва, в якому обсяг будівельних робіт зріс на 21,2 відс., що зумовлено зростанням будівництва нежитлових будівель та інженерних споруд, водночас обсяги будівництва житла зменшилися;
- роздрібною торгівлі, оборот якої збільшився на 10,3 відс.;
- сільського господарства, виробництво продукції якого зросло на 5,8 відс. внаслідок збільшення обсягів продукції рослинництва на 19,1 відс., при цьому виробництво молока знизилося;
- транспорту, вантажооборот якого збільшився на 3,0 відс. за рахунок зростання обсягів перевезень автомобільним транспортом і перекачки вантажів трубопровідним транспортом, при цьому перевезення залізницею скоротилися.

Водночас випуск промислової продукції у січні – червні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зріс тільки на 0,5 відс. за рахунок збільшення обсягу продукції добувної промисловості на 3,0 відсотка. Зокрема, обсяги видобутку сирової нафти і природного газу зросли на 5,0 відс., кам'яного вугілля – на 4,8 відс., залізної руди – на 2,7 відсотка. Натомість обсяг виробництва продукції переробної промисловості скоротився на 0,1 відсотка.

Діаграма 1. Промислове виробництво збільшилося за рахунок добувної промисловості

(у відс. до відповідного періоду попереднього року, наростаючим підсумком)

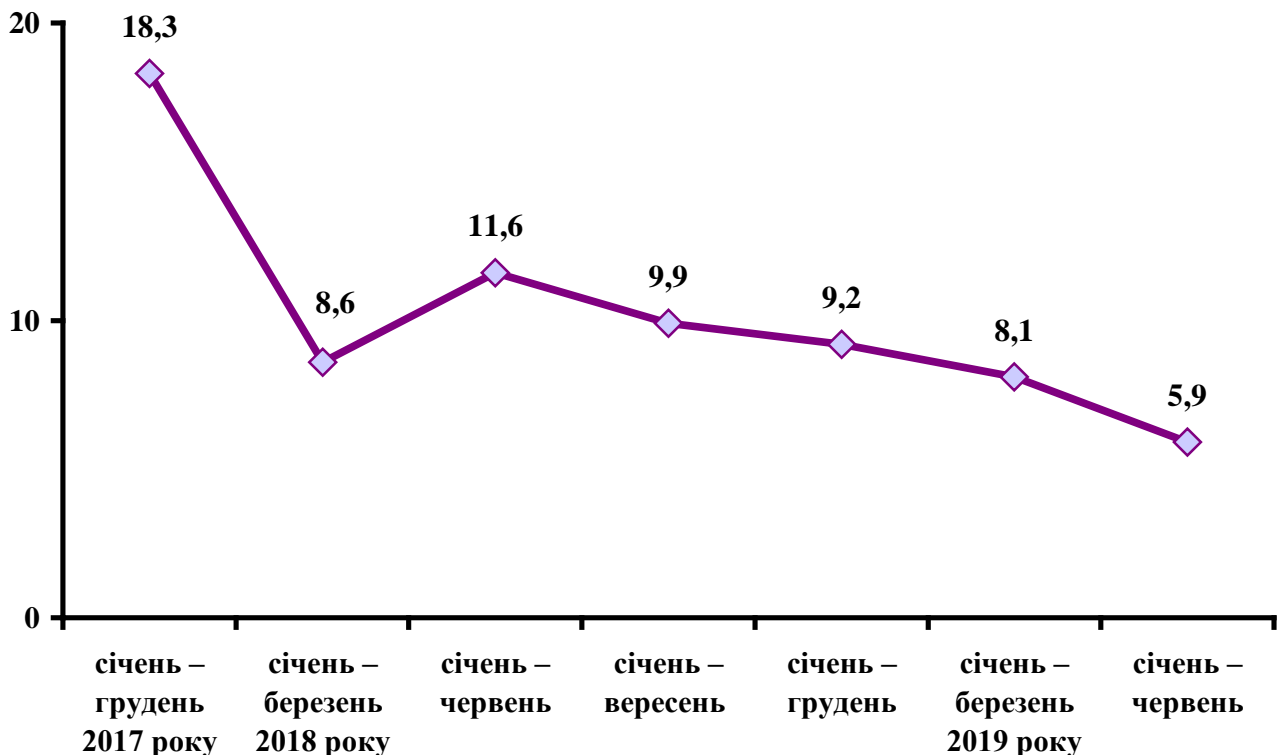
Одним із чинників, що сприяв зростанню обсягу роздрібної торгівлі та водночас негативно впливав на обсяг виробництва в переробній промисловості, стало збільшення споживчого імпорту, насамперед непродовольчих товарів.

Так, у січні – червні цього року при збільшенні, за даними митної статистики, імпорту текстильних товарів, одягу, виробів зі шкіри на 17,4 відс. їх виробництво скоротилося на 10,5 відс., відповідно при зростанні імпорту легкових автомобілів в 1,7 раза випуск продукції машинобудування знизився на 4,3 відсотка.

1.1.1. Негативним чинником для сталого зростання експортозалежної економіки є зниження темпів приросту реалізації товарів і послуг за межі країни. Сировинна структура українського експорту за умов можливого погіршення кон'юнктури на світових ринках збільшує ризики негативного впливу зовнішніх факторів на стабільне економічне зростання.

Експорт товарів, за даними Національного банку України, у січні – червні 2019 року, порівняно з відповідним періодом 2018 року, зріс на 5,9 відс., що насамперед зумовлено зростанням вивозу мінеральних продуктів, у тому числі залізної руди – на 19,4 відс, продовольчих товарів і сировини для їх виробництва, у тому числі зернових культур – на 19,1 відс., внаслідок сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури на їх ринках.

Діаграма 2. Темпи приросту експорту товарів знижувалися
(у відс. до відповідного періоду попереднього року, наростаючим підсумком)

Водночас несприятлива цінова кон'юнктура на світових ринках чорних металів спричинила скорочення вартісних обсягів експорту цієї продукції на 11,0 відсотка.

Міжнародний валютний фонд у прогнозі, оприлюдненому в липневому Бюлетені перспектив розвитку світової економіки, вдруге в цьому році погіршив прогноз зростання як світового ВВП, так і країн – основних торговельних партнерів України.

1.1.2. У першому півріччі цього року інвестори вкладали гроші не в реальну економіку, а в облігації внутрішньої державної позики. При цьому значний викуп нерезидентами облігацій внутрішньої державної позики став одним із чинників зміцнення національної валюти.

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій за річного урядового прогнозу 4 – 4,5 млрд дол. США становив у січні – червні цього року, за оцінкою Національного банку України, 972 млн дол. США, що на 126 млн дол. США менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. При цьому 35,7 відс. загального обсягу прямих іноземних інвестицій спрямовано в банківський сектор. Водночас залишки кредитів з початку року зменшилися на 48,7 млрд грн, або 4,5 відс., при зростанні залишків депозитів на 24,7 млрд грн, або 2,6 відсотка.

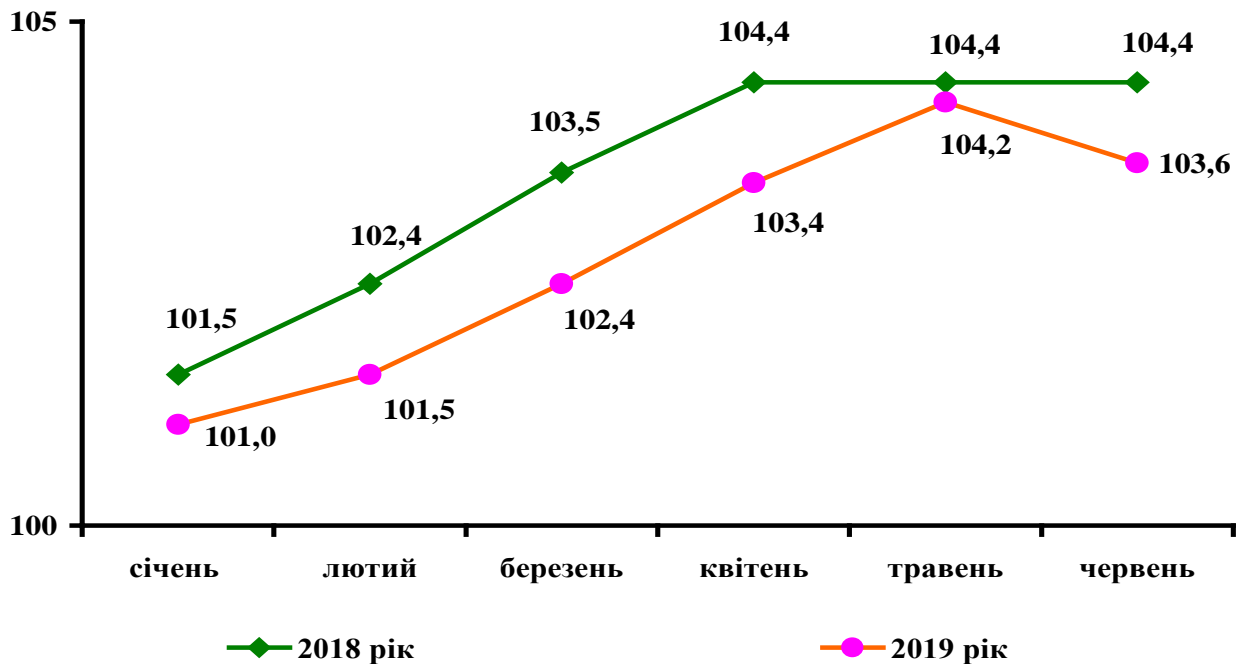
Інвестиції нерезидентів в українські облігації внутрішньої державної позики зросли у 8,9 раза, що стало одним із головних чинників укріплення гривні та водночас збільшило ризики дестабілізації фінансової ситуації, зокрема знецінення національної валюти у разі виходу нерезидентів з ринку внутрішніх запозичень.

Менший, порівняно з врахованим у законі про державний бюджет на цей рік, середній за січень – червень 2019 року офіційний курс гривні до євро на 4,6 відс. і до долара США на 4,5 відс. призвів, за оцінкою Рахункової палати, до недоотримання доходів державного бюджету на 9,2 млрд грн і зменшення витрат на погашення боргу та деяких видатків на 4,9 млрд гривень.

Водночас ревальвація гривні спричинила зниження конкурентоспроможності на світових ринках товарів українського експорту і витіснення з деяких внутрішніх ринків вітчизняних підприємств-виробників внаслідок суттєвого приросту імпорту.

1.2. Зростання споживчих цін у червні 2019 року до грудня 2018 року, за даними Державної служби статистики України, становило 3,6 відс., або 49 відс. річного прогнозу.

Діаграма 3. Упродовж звітного періоду інфляція помірна
(у відс. до грудня попереднього року)

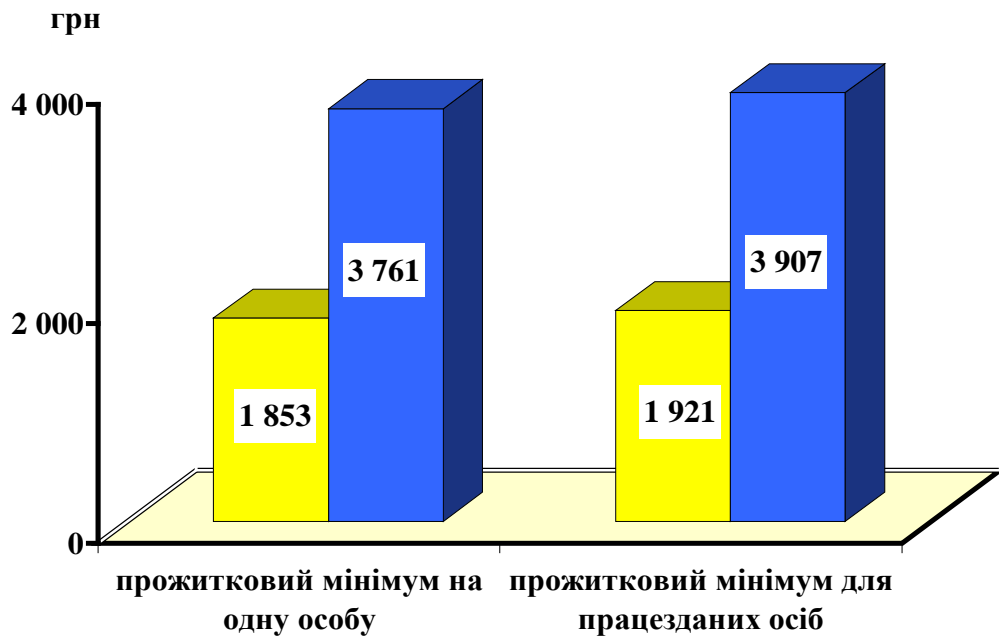
Найбільше за перше півріччя 2019 року на споживчому ринку зросли ціни на окремі соціально значущі продукти: фрукти – на 33,6 відс., овочі – на 24,0 відс., цукор – на 9,0 відс. і хліб – на 6,8 відс., а також регульовані державою тарифи на транспортні і житлово-комунальні послуги: перевезення залізничним пасажирським транспортом – на 26,7 відс., гарячу воду й опалення – на 13,7 відс., водовідведення – на 8,6 відс., водопостачання – на 8,1 відсотка.

Чинниками, що стримували розвиток інфляційних процесів, стали:

- ревальвація обмінного курсу гривні до долара США і євро (частка імпортованих товарів у загальному обсязі продажу підприємствами роздрібною торгівлі у 2018 році становила 46,8 відс.);
- уповільнення темпів приросту реальної заробітної плати з 9,5 відс. у січні до 8,1 відс. у червні;
- зростання з початку року на 8,0 відс. простроченої заборгованості з виплати заробітної плати – до 2 млрд 857,8 млн гривень.

1.3. Прожитковий мінімум, на основі якого визначаються стандарти у сфері доходів населення, не відповідав сучасним потребам.

Діаграма 4. Встановлений у законі про державний бюджет прожитковий мінімум удвічі менший від його фактичного розміру

■ **установлено законом про державний бюджет на червень 2019 року**

■ **розрахований Мінсоцполітики у цінах червня 2019 року**

Прожитковий мінімум, встановлений у статті 7 Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” від 23.11.2018 № 2629 (далі – закон про державний бюджет), розраховувався на основі наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 780, яка рішенням Окружного адміністративного суду м. Києва від 25.04.2018 № 826/3639/17 і постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 10.07.2018 по цій справі визнана протиправною та нечинною.

При незмінному впродовж січня – червня цього року розмірі прожиткового мінімуму в сумі 1 853 грн, фактичний його розмір, за даними Міністерства соціальної політики України, збільшився з початку року з 3 443 грн у січні до 3 761 грн у червні, або на 9,2 відсотка.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

2.1. План доходів загального фонду на звітний період не виконано на 27 млрд 970,4 млн грн, або 5,9 відс., при тому, що Національний банк України перерахував до державного бюджету річну суму частини прибутку до розподілу, що на 17 млрд 298,5 млн грн

перевищила планову на січень – червень і рік, та збільшилися з початку року суми переплат податків і зборів на 10 млрд 669,2 млн гривень.

Доходи державного бюджету в першому півріччі цього року загалом становили 506 млрд 849,8 млн грн, або 48,6 відс. плану на рік, у тому числі загального фонду – 448 млрд 392,3 млн грн, або 48,3 відс. плану на рік (928 млрд 498,4 млн грн), спеціального фонду – 58 млрд 457,4 млн грн, або 51,3 відс. (114 млрд 55,4 млн гривень).

Виконання доходів державного бюджету в січні – червні цього року наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

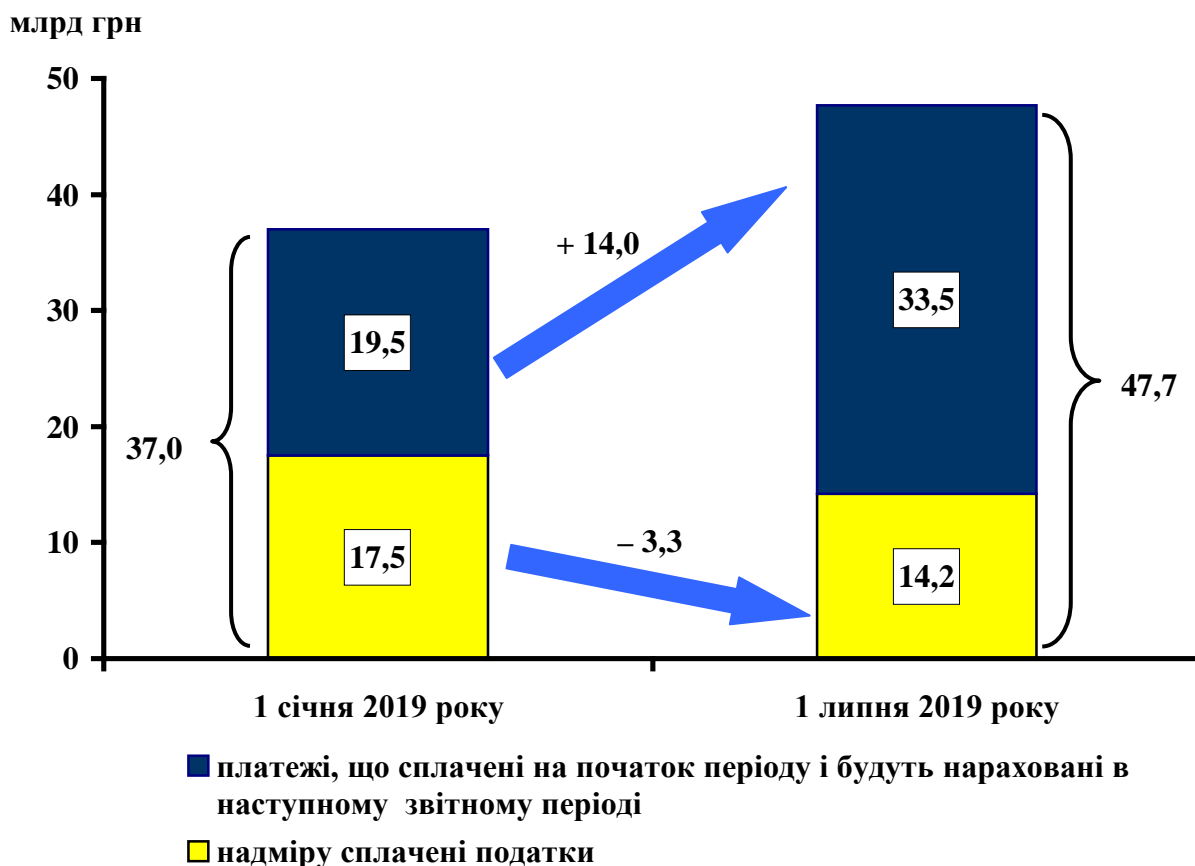
Виконання доходів державного бюджету

млрд грн

№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – червень	виконано	відс. виконання
	ВСЬОГО ДОХОДІВ	1 042,6	506,8	48,6	476,4	448,4	94,1
	<i>з них:</i>						
1.	Податок та збір на доходи фізичних осіб	106,2	51,2	48,3	48,9	51,2	104,8
2.	Податок на прибуток підприємств	95,5	52,8	55,3	50,2	52,8	105,3
3.	Рентна плата за користування надрами	52,5	22,8	43,3	24,7	22,8	92,1
4.	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	85,9	31,1	36,2	35,8	27,0	75,6
5.	Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів	48,1	27,0	56,2	3,6	4,6	127,3
6.	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	94,6	35,0	37,0	44,8	35,0	78,1
7.	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	342,0	138,6	40,5	155,6	136,3	87,6
8.	Ввізне мито	31,2	14,2	45,4	11,0	10,5	95,7
9.	Частина чистого прибутку державних підприємств і дивіденди, нараховані на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	44,5	23,3	52,2	36,3	23,3	64,1
10.	Кошти, що перераховуються Національним банком України	47,6	64,9	136,3	47,6	64,9	136,3
11.	Власні надходження бюджетних установ	42,8	19,3	45,0	–	–	–

Переплата податків і зборів до державного бюджету, за інформацією Державної фіскальної служби України, з початку цього року зростає на 28,8 відсотка.

Діаграма 5. Переплати податків і зборів збільшилися за рахунок сплати платежів авансом

Суми платежів, що сплачені до державного бюджету станом на 01.07.2019 і будуть нараховані в наступному звітному періоді (тобто авансові), збільшилися в 1,7 раза за рахунок надходжень частини чистого прибутку (доходу) господарських організацій (державних унітарних підприємств та їх об'єднань).

Водночас податковий борг суб'єктів господарювання перед державним бюджетом на 1 липня 2019 року становив 94 млрд 424,9 млн грн і з початку року збільшився на 8 млрд 774,5 млн грн, або 10,2 відс., у тому числі платників податків, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство або прийнято рішення суду про призупинення стягнення, – на 2 млрд 527,2 млн грн, або 19,6 відсотка. Крім того, обсяг розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань становив 2 млрд 514,0 млн гривень.

2.2. Невиконання плану загального фонду спричинено насамперед системними проблемами планування окремих доходів і зменшенням Кабінетом Міністрів України для окремих категорій державних підприємств нормативу відрахування частини чистого прибутку після набрання чинності законом про державний бюджет.

Планові показники на звітний період окремих доходів загального фонду не виконано загалом на 55 млрд 401,6 млн гривень.

Зокрема, план податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів не виконано на 19 млрд 311,9 млн грн, або 12,4 відс., насамперед у зв'язку з тим, що:

- середній офіційний курс гривні до долара США у січні – червні цього року становив 26,9 грн за дол. США, а не 28,2 грн за дол. США, як враховано при формуванні державного бюджету, що, за оцінкою Рахункової палати, зумовило недонадходження 6,4 млрд грн;

- імпорт товарів у січні – червні цього року при прогнозованих на рік 9,5 відс. зріс на 8,6 відс., що, за оцінкою Рахункової палати, спричинило недонадходження 1,1 млрд гривень.

Надходження частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, та дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, розраховані, за інформацією Міністерства фінансів України, отриманою на запит Рахункової палати, за нормативом відрахування частини чистого прибутку та дивідендів у розмірі 90 відс., менші за планові на 13 млрд 12,8 млн грн, або 35,9 відс., що зумовлено:

- перерахуванням окремими суб'єктами господарювання дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, у неповному обсязі (зокрема, АТ „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” станом на 01.07.2019, за інформацією Міністерства фінансів України, перерахувала до державного бюджету 4,1 млрд грн, що на 8,2 млрд грн менше, ніж затвердив Кабінет Міністрів України¹; ПАТ „Укрнафта” не перерахувало до державного бюджету 2,9 млрд грн дивідендів, АТ „Турбоатом” і ПАТ „Центренерго” – загалом 0,4 млрд грн);

- зменшенням у 2019 році Кабінетом Міністрів України² затвердженого нормативу відрахування частини чистого прибутку та дивідендів для підприємств, чистий прибуток яких не перевищує 50 млн грн, до 50 відсотків.

Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування менший за плановий показник

¹Розпорядження від 24.04.2019 № 461-р „Питання річних загальних зборів акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія Нафтогаз України”.

²Постанови від 24.04.2019 №№ 363, 364 „Про внесення зміни до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України”, „Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2018 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави”.

на 9 млрд 839,5 млн грн, або 21,9 відсотка. Водночас протягом звітнього періоду зменшилися на 10 млрд 904,5 млн грн залишки невідшкодованого платникам податку на додану вартість.

План акцизного податку з вироблених в Україні тютюну та тютюнових виробів не виконано на 8 млрд 793,6 млн грн, або 33,5 відс., що насамперед спричинено завищенням планового показника на звітний період, який в 1,7 раза більший від надходжень цього податку в першому півріччі попереднього року. Разом з тим у січні – червні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, ставка акцизного податку з тютюнових виробів зросла на 20,0 відс., виробництво сигарет, за інформацією Державної служби статистики України, скоротилося на 6,1 відсотка. Крім того, за інформацією Міністерства фінансів України, оптові компанії реалізовували на внутрішньому ринку запаси готової продукції на складах, акцизний податок з якої сплачено у попередніх роках.

Рентна плата за користування надрами менша від планового показника на 1 млрд 964,2 млн грн, або 7,9 відс., насамперед внаслідок невиконання плану з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу у зв'язку з тим, що, зокрема:

- середня у січні – червні цього року фактична вартість природного газу для промислових споживачів менша на 9,9 відс. від прогнозної;
- середній офіційний курс гривні до долара США у січні – червні цього року становив 26,9 грн за дол. США, а не 28,2 грн за дол. США, як враховано при формуванні державного бюджету;
- у сплату зобов'язань зараховано суми переплат, що обліковувались у платників станом на 01.01.2019 і протягом звітнього періоду скоротилися на 0,7 млрд гривень.

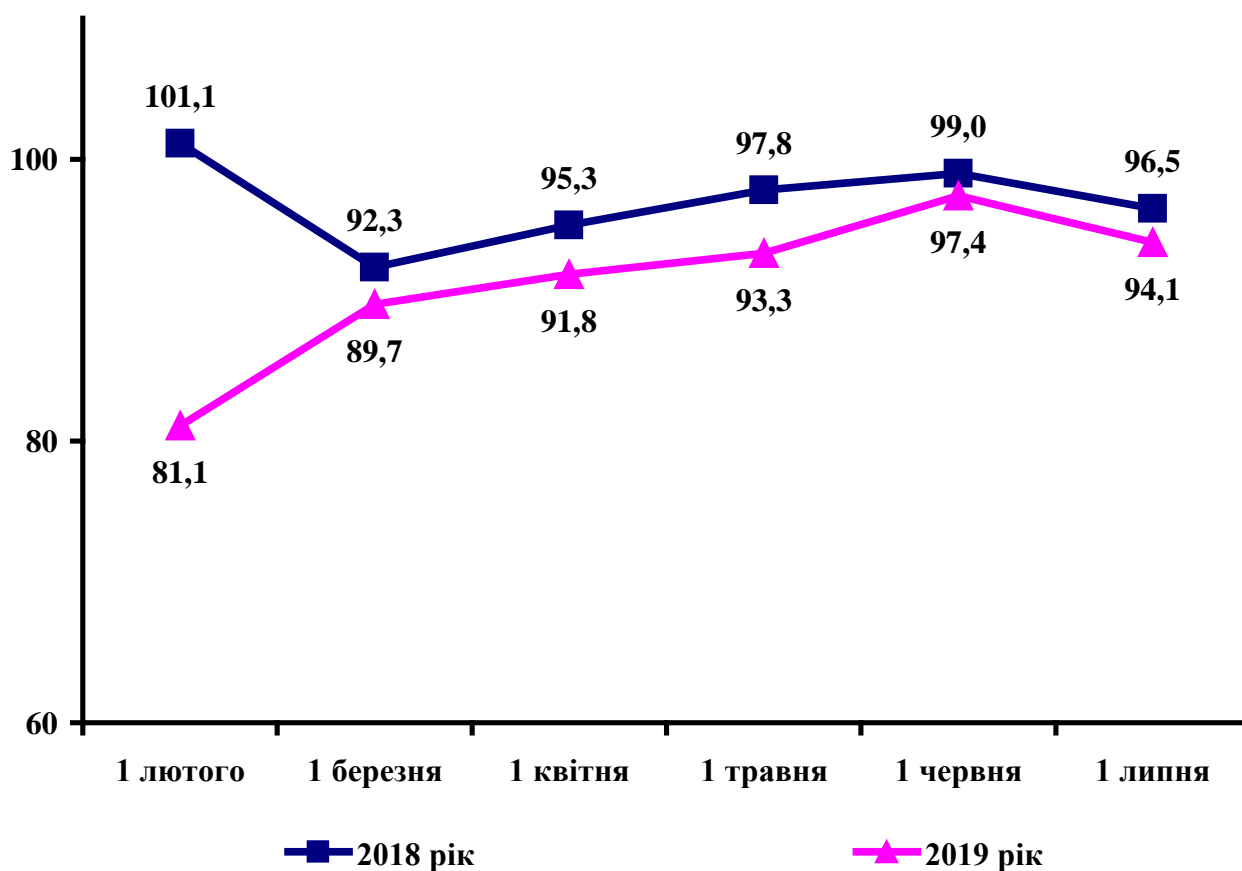
Водночас перевиконання запланованих на перше півріччя показників окремих доходів загального фонду державного бюджету загалом становило 27 млрд 431,3 млн гривень.

Зокрема, норми чинного законодавства унеможливають якісне планування надходжень частини прибутку до розподілу Національного банку України (далі – НБУ), що підлягає перерахуванню до державного бюджету, оскільки відповідно до статті 5¹ Закону України від 20.05.1999 № 679 „Про Національний банк України” НБУ має перераховувати до державного бюджету суму частини прибутку до розподілу після підтвердження зовнішнім аудитом та затвердження Радою НБУ річної фінансової звітності. У результаті в першому півріччі 2019 року ці надходження перевищили план як на січень – червень, так і на 2019 рік загалом на 17 млрд 298,5 млн грн, або 36,3 відс., оскільки згідно з консолідованою фінансовою звітністю НБУ за 2018 рік, затвердженою Радою НБУ 23.04.2019, сума коштів, що належить до перерахування в бюджет,

становила 64 млрд 898,5 млн грн, тоді як у статті 15 закону про державний бюджет визначено не менш як 47 млрд 600,0 млн гривень.

Загалом упродовж звітнього періоду планові показники доходів загального фонду державного бюджету не виконувались.

Діаграма 6. Рівень виконання плану доходів загального фонду нижчий, ніж у відповідному періоді попереднього року
(у відс. до плану, наростаючим підсумком)

2.3. За економічного зростання на 3,6 відс. збільшення доходів державного бюджету в першому півріччі цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 12,9 відс. забезпечено насамперед за рахунок коштів Національного банку України, авансової сплати частини чистого прибутку державних підприємств, збільшення обсягів імпорту, цін, заробітної плати.

Доходи державного бюджету збільшилися на 57 млрд 843,5 млн грн, у тому числі загального фонду – на 38 млрд 947,0 млн грн, або 9,5 відс., спеціального – на 18 млрд 896,5 млн грн, або в 1,5 раза.

Загалом за окремими платежами доходи державного бюджету зросли на 84 млрд 265,6 млн гривень.

Зокрема, НБУ у першому півріччі цього року згідно зі статтею 5¹ Закону України від 20.05.1999 № 679 „Про Національний банк України” перерахував до державного бюджету частину прибутку до розподілу за 2018 рік в сумі, що на 26 млрд 898,5 млн грн, або 70,8 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Надходження частини чистого прибутку (доходу) господарських організацій (державних унітарних підприємств та їх об'єднань), що вилучається до державного бюджету, у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросли на 16 млрд 824,1 млн грн, або 4,7 раза, за рахунок, зокрема, платежів, що сплачені до державного бюджету станом на 01.07.2019 і будуть нараховані в наступному звітному періоді (тобто авансових), обсяг яких з початку року збільшився на 16 млрд 393,7 млн гривень.

За рахунок зростання імпорту товарів у січні – червні 2019 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, загалом на 8,6 відс., а також імпорту окремих груп підакцизних товарів доходи державного бюджету збільшилися, за оцінкою Рахункової палати, на 14,0 млрд грн, з яких 7,1 млрд грн – за рахунок оподаткування транспортних засобів, що ввезені на митну територію України і поміщені в митні режими транзиту або тимчасового ввезення у період з 08.11.2015 до 25.11.2018, зокрема:

- податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів – на 7,1 млрд грн;
- акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) за окремими товарними групами – на 5,2 млрд грн;
- ввізне мито – на 1,7 млрд гривень.

Середні за січень – червень цього року ціни виробників промислової продукції в межах України зросли, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 10,0 відс., споживчі ціни – на 9,0 відс., що забезпечило, за оцінкою Рахункової палати, збільшення надходжень податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) на 10,3 млрд гривень. Проте надходження цього податку з урахуванням бюджетного відшкодування зменшилися на 8 млрд 729,2 млн грн за рахунок збільшення відшкодованих сум податку на 19 млрд 289,1 млн гривень.

Середньомісячна заробітна плата у січні – червні 2019 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросла на 19,7 відс., що сприяло збільшенню надходжень податку і збору на доходи фізичних осіб, за оцінкою Рахункової палати, на 7,2 млрд гривень.

Надходження рентної плати за користування надрами у першому півріччі цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшилися на 6 млрд 411,2 млн грн, або 39,2 відс., що, зокрема, зумовлено переплатою станом на 01.01.2018 рентної плати за користування надрами для видобування природного газу, сума якої протягом першого півріччя 2018 року зменшилася на 4,1 млрд грн, і підвищенням з 01.11.2018 ціни на природний газ для населення і підприємств теплокомуненерго.

Надходження конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, у першому півріччі цього року становили 1 млрд 534,0 млн грн, тоді як у відповідному періоді попереднього року – менше 1 млн гривень.

Девальвація гривні до долара США у першому півріччі 2019 року на 0,7 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року, сприяла збільшенню на 1,1 млрд грн платежів до державного бюджету, які обчислюються з використанням обмінного курсу гривні до іноземних валют. Водночас ревальвація гривні до євро у звітному періоді на 6,1 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року, призвела, за оцінкою Рахункової палати, до зменшення надходжень на 2,0 млрд гривень.

Надходження дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, у січні – червні цього року на 12 млрд 381,8 млн грн, або 86,6 відс., менші, ніж у відповідному періоді попереднього року, що спричинено перерахуванням суб'єктами господарювання дивідендів на державну частку в розмірах менших, ніж встановлено Кабінетом Міністрів України.

Крім того, надходження плати за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України та видачу дублікатів таких ліцензій у першому півріччі цього року зменшилися, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 7 млрд 952,1 млн грн, або 99,8 відс., внаслідок отримання у 2018 році операторами мобільного зв'язку ліцензій для впровадження 4G зв'язку.

III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ

3.1. Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України і головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили належної виконавської дисципліни при організації бюджетного процесу.

У січні – червні план видатків державного бюджету (без урахування видатків, що здійснюються за рахунок власних надходжень бюджетних установ) не виконано на 57 млрд 286,4 млн грн, або 10,5 відсотка.

Виконання видатків державного бюджету наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Виконання видатків державного бюджету

млрд грн

№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – червень	виконано	відс. виконання
	ВСЬОГО ВИДАТКІВ	1 131,4	508,6	45,0	502,0	459,3	91,5
	<i>з них:</i>						
1.	Загальнодержавні функції <i>зокрема, обслуговування боргу</i>	196,9 <i>144,5</i>	80,9 <i>60,4</i>	41,1 <i>41,8</i>	91,6 <i>69,1</i>	79,5 <i>60,4</i>	86,8 <i>87,4</i>
2.	Оборона	106,1	44,6	42,0	45,7	42,4	92,8
3.	Громадський порядок, безпека та судова влада	137,7	60,2	43,7	57,6	52,7	91,4
4.	Економічна діяльність	83,2	22,1	26,5	14,3	8,9	62,3
5.	Охорона навколишнього природного середовища	7,3	1,8	24,1	2,4	1,5	63,5
6.	Охорона здоров'я	39,3	15,3	38,9	19,0	14,5	76,1
7.	Духовний і фізичний розвиток	10,7	3,7	34,6	5,1	3,6	71,0
8.	Освіта	55,4	25,5	46,0	19,5	16,8	86,3
9.	Соціальний захист та соціальне забезпечення <i>зокрема, соціальний захист пенсіонерів</i>	220,0 <i>182,2</i>	111,4 <i>91,0</i>	50,6 <i>49,9</i>	105,9 <i>83,2</i>	103,3 <i>83,2</i>	97,6 <i>100,0</i>
10.	Кошти, що передаються до місцевих бюджетів	274,6	143,1	52,1	140,9	136,1	96,6

3.1.1. Кабінет Міністрів України і сім головних розпорядників бюджетних коштів не забезпечили затвердження порядків використання коштів за деякими бюджетними програмами, хоча відповідно до частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України ці порядки мали затверджуватися упродовж 30-ти днів з дня набрання чинності законом про державний бюджет.

У протокольному рішенні від 10.01.2019 № 1 Кабінет Міністрів України визначив, що необхідно затвердити порядки використання коштів за 24 бюджетними програмами і внести зміни до чинних порядків за 45 бюджетними програмами (без урахування бюджетних програм із надання субвенцій місцевим бюджетам).

Рахункова палата у Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2019 рік у першому кварталі рекомендувала Кабінету Міністрів України затвердити порядки використання бюджетних коштів. Проте станом на 01.07.2019 не затверджено порядків використання коштів державного бюджету за дванадцятьма бюджетними програмами і не внесено змін до чинних порядків за двома бюджетними програмами.

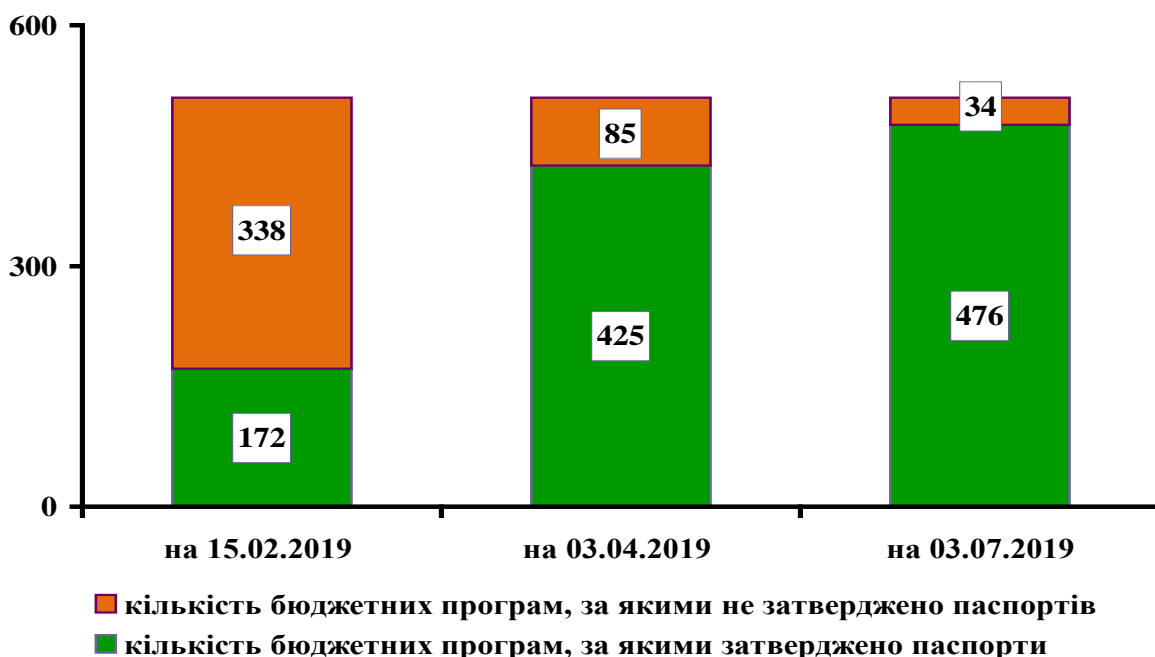
За окремими бюджетними програмами відповідні рішення не приймалися у зв'язку зі зволіканням Кабінетом Міністрів України із затвердженням документів, які мали передувати розробленню порядків використання коштів або внесенню змін до чинних порядків використання коштів.

Зокрема, за бюджетною програмою Міністерства енергетики та вугільної промисловості України „Державна цільова екологічна програма першочергових заходів приведення у безпечний стан об'єктів і майданчика колишнього уранового виробництва виробничого об'єднання „Придніпровський хімічний завод” на 2019 – 2023 роки” порядок використання коштів не затверджено у зв'язку з незатвердженням державної цільової екологічної програми. При цьому видатки планувалося проводити з травня.

За бюджетною програмою Міністерства фінансів України „Забезпечення функціонування Фонду розвитку інновацій” у звітному періоді не внесено змін до порядку використання коштів у зв'язку з тим, що Кабінет Міністрів України лише наприкінці червня прийняв рішення про передачу цілісного майнового комплексу Фонду розвитку інновацій до сфери управління Міністерства (розпорядження від 26.06.2019 № 468-р).

3.1.2. У звітному періоді тринадцять головних розпорядників бюджетних коштів не забезпечили погодження з Міністерством фінансів України і затвердження паспортів бюджетних програм, хоча у частині восьмій статті 20 Бюджетного кодексу України визначено 45-денний термін з дня набрання чинності законом про державний бюджет для затвердження паспорта.

Діаграма 7. Головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили затвердження паспортів бюджетних програм

Рахункова палата у Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2019 рік у першому кварталі рекомендувала Кабінету Міністрів України вжити заходів для затвердження паспортів бюджетних програм. Однак, за інформацією, розміщеною на офіційному вебсайті Державної казначейської служби України, станом на 03.07.2019 головні розпорядники бюджетних коштів не подали паспортів 34 з 510 бюджетних програм, за якими мали затверджуватися паспорти, зокрема:

- восьми бюджетних програм Міністерства екології та природних ресурсів України;
- чотирьох бюджетних програм Міністерства аграрної політики та продовольства України;
- трьох бюджетних програм Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства інфраструктури України;
- двох бюджетних програм Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства фінансів України і Вищого суду з питань інтелектуальної власності;
- однієї бюджетної програми Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України та Міністерства соціальної політики України.

За інформацією Міністерства фінансів України, отриманою на запит Рахункової палати, станом на 19.07.2019 головними розпорядниками бюджетних коштів на погодження Міністерству фінансів України не подано паспортів 26 бюджетних програм, паспорти 8 бюджетних програм, подані головними розпорядниками, не погоджено.

3.1.3. Кабінет Міністрів України зволікав із виконанням вимог статті 22 закону про державний бюджет щодо розподілу коштів за напрямками (об'єктами, заходами) за бюджетною програмою „Здійснення природоохоронних заходів”. Як наслідок, заплановані на січень – червень видатки на суму 76,6 млн грн не проводилися.

Видатки за бюджетною програмою „Здійснення природоохоронних заходів” Міністерства екології та природних ресурсів України у помісячному розписі державного бюджету планувалися із січня.

Кабінет Міністрів України постановою від 24.04.2019 № 393 здійснив розподіл частини коштів на здійснення природоохоронних заходів за напрямками (об'єктами, заходами), який погоджено з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 15.05.2019. При цьому паспорт бюджетної програми „Здійснення природоохоронних заходів” Міністерство екології та природних ресурсів України затвердило 15.06.2019 – з недотриманням терміну,

визначеного у частині восьмій статті 20 Бюджетного кодексу України, що є порушенням бюджетного законодавства.

3.1.4. У звітному періоді збільшилася кількість рішень Кабінету Міністрів України про перерозподіл бюджетних призначень, що спричинено насамперед недоліками планування видатків. При цьому деякі рішення Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету повернено на доопрацювання.

У січні – червні цього року Кабінет Міністрів України прийняв 29 рішень про перерозподіл затверджених у законі про державний бюджет призначень головним розпорядникам бюджетних коштів на загальну суму 17 млрд 341,9 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом попереднього року, кількість таких рішень збільшилася на чверть, обсяг перерозподілених бюджетних призначень – у 3,2 раза.

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 12.06.2019 № 406-р зменшив видатки за бюджетною програмою Міністерства охорони здоров'я України „Керівництво та управління у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення” для Національної служби здоров'я України на суму 14,2 млн грн і збільшив їх на цю суму за бюджетною програмою „Керівництво та управління у сфері охорони здоров'я”.

Як зазначало Міністерство охорони здоров'я України у листі до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, утворення міжрегіональних територіальних органів Національної служби здоров'я України розпочато у другому кварталі 2019 року, а видатки на цю мету заплановано з початку року, тому кошти пропонується спрямувати на матеріальне заохочення працівників центрального апарату, утримання, обслуговування, поточний ремонт адміністративних будівель Міністерства в центрі міста Києва.

Ініціювання цього перерозподілу свідчить про прорахунки при плануванні видатків.

Зазначене рішення Кабінету Міністрів України розглядалося Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету двічі і повернено на доопрацювання.

Кабінет Міністрів України у пункті 2 постанови від 03.04.2019 № 278 „Деякі питання проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів вищої освіти за спеціальностями галузі знань „22 Охорона здоров'я” у 2019 році” встановив видатки в сумі 16,6 млн грн за новою бюджетною програмою Міністерства охорони здоров'я України за рахунок зменшення на цю суму видатків за бюджетною програмою „Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації”.

Міністерство охорони здоров'я України у листі до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету зазначало, що за бюджетною програмою з підготовки і підвищення кваліфікації кадрів отримувачами коштів можуть бути лише вищі навчальні заклади, тому видатки для проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту державною організацією „Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки „Медицина” і „Фармація” при Міністерстві охорони здоров'я України” необхідно передбачити за новою бюджетною програмою.

Відповідно до статті 10 Бюджетного кодексу України головні розпорядники бюджетних коштів визначають мережу розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня й одержувачів бюджетних коштів з урахуванням вимог щодо формування єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів і одержувачів бюджетних коштів та даних такого реєстру.

За інформацією Державної казначейської служби України, наданою Рахунковій палаті, Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки „Медицина” і „Фармація” при Міністерстві охорони здоров'я України включено до мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів Міністерства. Тому підстав і нагальної необхідності для створення нової бюджетної програми немає.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету повернув зазначене рішення Кабінету Міністрів України на доопрацювання в частині перерозподілу бюджетних призначень. Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 22.05.2019 № 446 „Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. № 278”, якою виключено пункт щодо здійснення перерозподілу.

3.2. Видатки загального фонду державного бюджету проведено в сумі, що на 42 млрд 700,6 млн грн, або 8,5 відс., менша плану на січень – червень.

Основними чинниками проведення видатків у менших обсягах стали:

- зміцнення національної валюти до іноземних валют;
- проведення видатків на здійснення державних програм соціального захисту населення в межах фактичних зобов'язань;
- зволікання учасниками бюджетного процесу з підготовкою і затвердженням документів, необхідних для проведення видатків, розподілом коштів за напрямками (об'єктами);
- незавершення закупівель, зокрема внаслідок оскарження і скасування їх результатів.

На обслуговування державного боргу видатки на 8 млрд 737,8 млн грн, або 12,6 відс., менші плану звітного періоду. Зазначене, за інформацією Міністерства фінансів України, отриманою на запит Рахункової палати,

спричинено, зокрема тим, що темпи девальвації гривні за січень – червень цього року менші від врахованого у бюджеті рівня, а також різницею між фактичним і прогнозованим рівнем інфляції, що вплинуло на розрахунок платежів за державним боргом, номінованим в іноземній валюті, і купонних платежів за довгостроковими інфляційними облігаціями внутрішніх державних позик, дохідність яких залежить від рівня індексу споживчих цін. При цьому співвідношення видатків на обслуговування боргу до доходів державного бюджету становило 11,9 відс., тобто кожна дев'яту гривню доходів спрямовано на сплату відсотків.

Видатки на трансферти органам державного управління інших рівнів на 4 млрд 808,0 млн грн, або 3,4 відс., менші плану. Зокрема, на забезпечення державних програм соціального захисту населення спрямовано на 3 млрд 235,9 млн грн, або 6,2 відс., менше плану у зв'язку з тим, що згідно з Порядком фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, органи Державної казначейської служби України перераховують субвенції відповідно до помісячного розпису асигнувань державного бюджету, але у межах фактичних зобов'язань місцевих бюджетів щодо надання пільг, субсидій і допомоги окремим категоріям громадян.

План видатків за трьома бюджетними програмами Міністерства оборони України не виконано на 3 млрд 806,0 млн грн, або 8,6 відс., що, за інформацією Міністерства оборони України, отриманою на запит Рахункової палати, спричинено тривалим узгодженням змін до державного оборонного замовлення і незавершенням закупівель. Зокрема, деякі учасники закупівель оскаржували результати торгів в Антимонопольному комітеті України, переможці закупівель зволікали з поданням документів на оплату товарів, робіт і послуг.

Видатки за бюджетною програмою Міністерства охорони здоров'я України на забезпечення медичних заходів окремих державних програм і комплексних заходів програмного характеру на 3 млрд 62,4 млн грн, або 70,2 відс., менші плану звітного періоду, що, як зазначено у звіті про проведений Рахунковою палатою аудит, спричинено тривалим формуванням Міністерством номенклатури ліків і потреби в їх закупівлі. Перелік лікарських засобів та медичних виробів, які закуповуються на підставі угод щодо закупівлі із спеціалізованими організаціями, які здійснюють закупівлі за напрямами використання бюджетних коштів у 2019 році за програмою „Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру”, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2019 № 255. До цього Переліку постановами Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 448 і від 17.07.2019 № 685 внесено зміни.

Кабінетом Міністрів України не забезпечено своєчасного розподілу між інвестиційними програмами і проєктами коштів державного фонду регіонального розвитку. Розподіл здійснено урядовим розпорядженням від 15.05.2019 № 351-р, що є порушенням визначеного у статті 24¹ Бюджетного кодексу України терміну – три місяці з дня набрання чинності законом про державний бюджет. Як наслідок, видатки на 2 млрд 373,7 млн грн, або 91,3 відс., менші плану. Це посилює ризики невикористання коштів і повернення їх наприкінці року до бюджету.

План видатків за трьома бюджетними програмами Міністерства внутрішніх справ України на забезпечення виконання завдань і функцій Національної гвардії України, Національної поліції України та сил цивільного захисту не виконано на 1 млрд 914,4 млн грн, або 7,8 відсотка. За інформацією Міністерства внутрішніх справ України, отриманою на запит Рахункової палати, зазначене зумовлено насамперед тим, що у звітному періоді фактичні зобов'язання за грошовими виплатами військовослужбовцям менші, ніж передбачено у помісячному розписі державного бюджету. Крім того, не завершено закупівлі за державним оборонним замовленням.

Видатки на виплату пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі за бюджетною програмою Міністерства соціальної політики України менші плану на 1 млрд 594,0 млн грн, або 9,9 відсотка. Порядок використання коштів за цією бюджетною програмою на виплату пільг затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 373, що є порушенням визначеного у частині сьомій статті 20 Бюджетного кодексу України терміну для затвердження порядків використання коштів за бюджетними програмами, вперше визначеними у законі про державний бюджет, – 30 днів із дня набрання чинності законом про державний бюджет.

Не розпочато проведення видатків за 46 бюджетними програмами на суму 1 млрд 369,5 млн грн, найбільше за бюджетною програмою Міністерства освіти і науки України „Фонд Президента України з підтримки освітніх та наукових програм для молоді” – 600,0 млн грн, оскільки рішення про затвердження положення про цей Фонд і порядок використання коштів за бюджетною програмою не прийнято.

3.3. У січні – червні Кабінет Міністрів України прийняв десять рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету на суму 1 млрд 94,8 млн грн, або 73,0 відс. затвердженого у законі про державний бюджет обсягу цього фонду. Майже три чверті виділених коштів спрямовано для тимчасового вирішення нагальних проблем вугільної галузі, хоча ці видатки мали передбачатися при складанні проєкту державного бюджету за відповідними бюджетними програмами. Посилюються ризики недостатності коштів резервного фонду на непередбачувані видатки, насамперед ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій.

Відповідно до частини першої статті 24 Бюджетного кодексу України резервний фонд бюджету формується для здійснення непередбачених видатків, що не є постійними і не могли бути передбачені під час складання проекту бюджету.

Натомість у звітному періоді Кабінет Міністрів України прийняв рішення про виділення з резервного фонду коштів Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на:

- оплату спожитої електричної енергії державними вугледобувними підприємствами – 450,0 млн грн (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 № 59-р);
- оплату праці працівникам вугільної промисловості – 350,0 млн грн за умови повернення їх до державного бюджету не пізніше 25 грудня цього року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 224-р).

У додатку № 3 до закону про державний бюджет за бюджетною програмою Міністерства енергетики та вугільної промисловості України „Реструктуризація вугільної галузі” затверджено видатки у сумі 1 млрд 630,0 млн гривень. Відповідно до затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2019 № 80 порядку використання коштів кошти за цією бюджетною програмою спрямовуються вугледобувним підприємствам на оплату праці, погашення заборгованості із заробітної плати, оплату спожитої електроенергії, а також повернення коштів, виділених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України з резервного фонду у попередньому році.

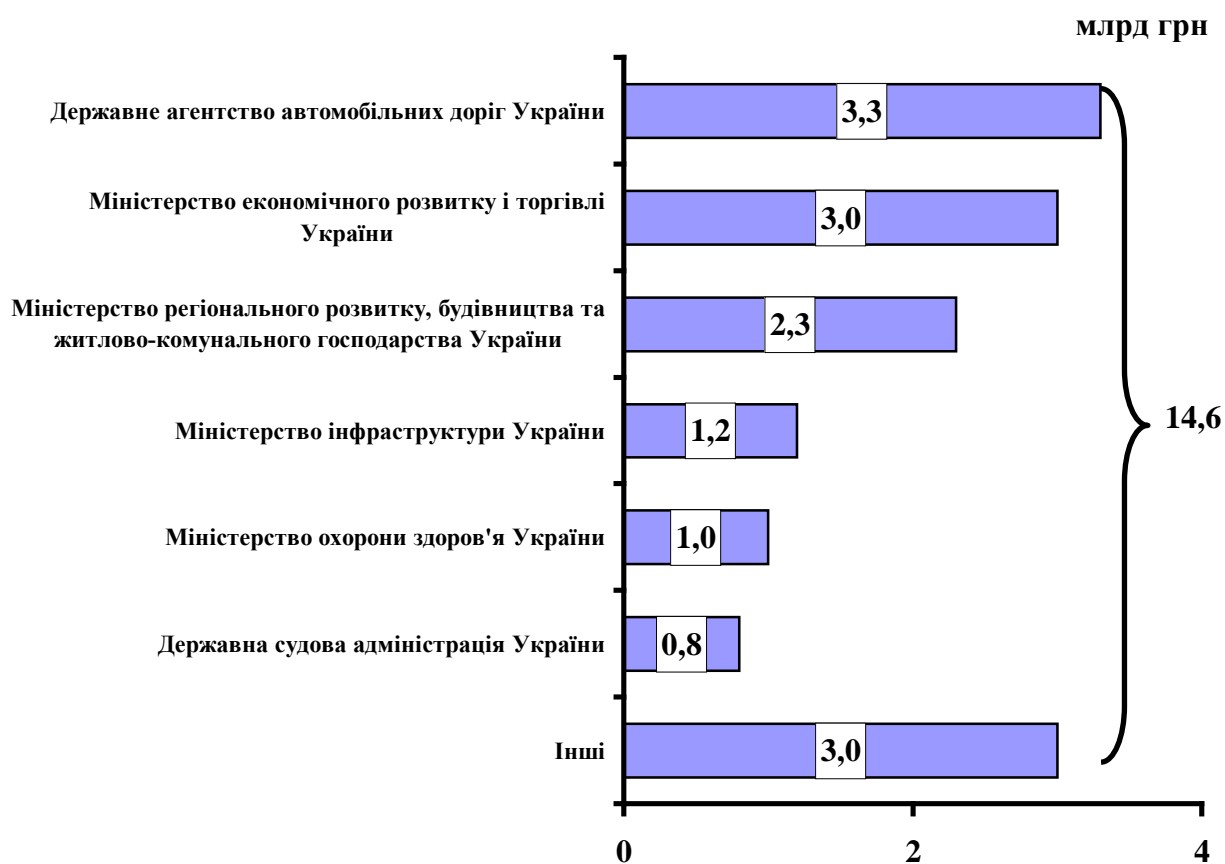
Крім того, Кабінет Міністрів України розпорядженням від 27.03.2019 № 222-р збільшив обсяг видатків за бюджетною програмою „Реструктуризація вугільної галузі” на 316,0 млн грн за рахунок зменшення видатків за іншою бюджетною програмою Міністерства енергетики та вугільної промисловості України. Здійснення цього перерозподілу обґрунтовано головним розпорядником бюджетних коштів наявністю заборгованості із заробітної плати на державних вугледобувних підприємствах і відсутністю з квітня цього року в державному бюджеті коштів на виплату заробітної плати шахтарям.

3.4. Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України і головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили використання наявних ресурсів спеціального фонду. Водночас за окремими бюджетними програмами видатки не здійснювалися внаслідок невиконання плану надходжень, які у законі про державний бюджет визначені джерелом їх проведення.

За бюджетними програмами, запланованими відповідно до визначених у статті 14 закону про державний бюджет напрямів спрямування коштів спеціального фонду, видатки не проведено на 14 млрд 585,8 млн грн,

або 34,0 відс. плану на січень – червень, що спричинено насамперед низькою виконавською дисципліною учасників бюджетного процесу.

Діаграма 8. Головні розпорядники бюджетних коштів, за бюджетними програмами яких у найбільших обсягах не проведено видатків спеціального фонду

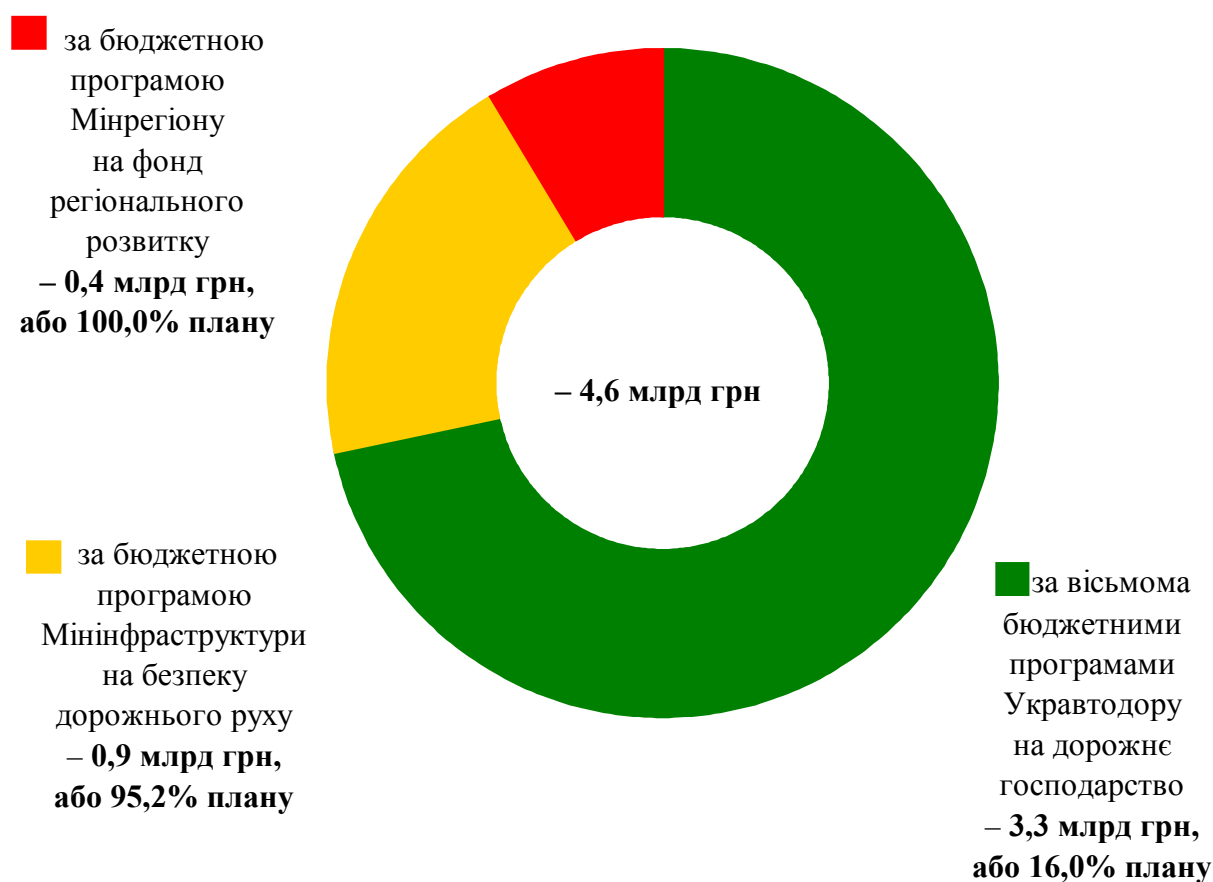
3.4.1. Кабінет Міністрів України, Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство інфраструктури України і Державне агентство автомобільних доріг України не забезпечили проведення видатків за рахунок коштів державних фондів, утворених відповідно до статей 24² – 24⁴ Бюджетного кодексу України, у сумі 5 млрд 60,3 млн грн, або 22,3 відс. плану на січень – червень. При цьому наявні надходження до цих фондів давали змогу здійснити видатки в планових обсягах.

До державного дорожнього фонду, утвореного відповідно до статті 24² Бюджетного кодексу України, надійшло 25 млрд 544,7 млн грн, або 115,2 відс. плану на січень – червень, акцизного податку з вироблених в Україні і ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів, ввізного мита на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них, плати за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших

самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні.

За рахунок цих джерел на січень – червень планувалися видатки трьома головним розпорядникам бюджетних коштів у сумі 22 млрд 167,3 млн грн, проведено в сумі 17 млрд 534,3 млн грн, або 79,1 відс. плану на звітний період.

Діаграма 9. Обсяги видатків, не проведених з державного дорожнього фонду

Лише за двома бюджетними програмами Державного агентства автомобільних доріг України кошти державного дорожнього фонду спрямовано на проведення видатків відповідно до визначеного у помісячному розписі державного бюджету на січень – червень обсягу 6 млрд 897,7 млн грн, з якого 96,4 відс. – на субвенцію з державного місцевим бюджетам на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах. При цьому у звіті про проведений Рахунковою палатою аудит зазначено, що переліки об'єктів будівництва, реконструкції,

капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за рахунок субвенції з державного бюджету формувалися обласними державними адміністраціями за відсутності об'єктивних критеріїв відбору об'єктів. Термін погодження з Державним агентством автомобільних доріг України цих переліків не визначено, при цьому окремі обласні державні адміністрації не враховували рекомендацій Укравтодору щодо зменшення кількості об'єктів. Зазначене посилювало ризики неефективного управління коштами субвенції.

До Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, утвореного відповідно до статті 24³ Бюджетного кодексу України, надійшло 602,1 млн грн, або 133,3 відс. плану на січень – червень, екологічного податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензій строк. За рахунок цього джерела за двома бюджетними програмами Міністерства екології та природних ресурсів України для Державного агентства України з управління зоною відчуження на перше півріччя заплановано видатки у сумі 451,7 млн грн, при цьому за однією бюджетною програмою проведено на 76,2 відс. менше плану, за іншою – не розпочато здійснення видатків у сумі 24,0 млн грн на підтримку у безпечному стані енергоблоків і об'єкта „Укриття”.

До державного фонду розвитку водного господарства, утвореного відповідно до статті 24⁴ Бюджетного кодексу України, надійшло 76,4 млн грн, або 92,3 відс. плану на січень – червень, рентної плати за спеціальне використання води. За рахунок цього джерела за трьома бюджетними програмами Міністерства екології та природних ресурсів України для Державного агентства водних ресурсів України на перше півріччя заплановано видатки у сумі 82,8 млн грн, при цьому за однією бюджетною програмою проведено на 84,8 відс. менше плану, за іншими – не розпочато використання коштів внаслідок незатвердження паспорта.

3.4.2. Зволікання Кабінетом Міністрів України з прийняттям рішень щодо використання надходжень і залишків конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення (далі – конфісковані кошти), завадило використанню у січні – червні 1 млрд 607,4 млн грн на підвищення обороноздатності і безпеки держави.

У статті 33 закону про державний бюджет визначено, що Кабінет Міністрів України, за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, затверджує обсяги і порядок спрямування нерозподіленого залишку конфіскованих коштів на реалізацію заходів щодо підвищення

обороздатності та безпеки держави і на забезпечення житлом громадян, зокрема учасників антитерористичної операції, учасників здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, які потребують поліпшення житлових умов.

За інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, на 1 січня 2019 року на валютному рахунку гривневий еквівалент залишку конфіскованих коштів становив 73,4 млн гривень.

Кабінет Міністрів України постановою від 22.05.2019 № 445 затвердив Порядок та обсяги спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, які погоджено з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 06.06.2019. У січні – червні залишок конфіскованих коштів не використовувався.

Згідно з вимогами статті 35 закону про державний бюджет у разі надходження конфіскованих коштів Кабінет Міністрів України мав визначити порядок спрямування Міністерству оборони України цих коштів у сумі 524,0 млн грн на облаштування військових комісаріатів (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки) та їх всебічне забезпечення. У січні – червні до спеціального фонду державного бюджету надійшло 1 млрд 534,0 млн грн конфіскованих коштів, із яких 96,4 відс. – у січні – лютому. Однак станом на 01.07.2019 Кабінет Міністрів України рішення не прийняв. Крім того, залишаються невизначеними напрями спрямування конфіскованих коштів у сумі 1 млрд 10,0 млн гривень.

3.4.3. Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України й окремі головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили використання залишків коштів секторальної бюджетної підтримки, що надходили від Європейського Союзу в попередні бюджетні періоди. Як наслідок, посилюються ризики втрати наявних можливостей для отримання цієї допомоги у цьому році.

За інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, сума залишків коштів секторальної бюджетної підтримки, що надходили від Європейського Союзу в попередні бюджетні періоди, на 1 січня 2019 року становила 2 млрд 108,5 млн гривень.

За рахунок частини цих залишків на січень – червень заплановано видатки чотирьом головним розпорядникам бюджетних коштів у сумі 1 млрд 383,0 млн грн, з яких не використано 98,7 відсотка.

Схема 1. Обсяги невикористаних залишків коштів секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу

Зокрема, за бюджетною програмою Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України не розпочато використання коштів на підтримку регіональної політики України, що зумовлено тривалим проведенням конкурсів з відбору проєктів. Пропозиції Міністерства щодо розподілу бюджетних коштів затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 470-р „Про затвердження пропозицій щодо розподілу у 2019 році бюджетних коштів за проєктами регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів, отриманих від Європейського Союзу у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики – Підтримка регіональної політики України, що пройшли конкурсний відбір”.

У січні – червні до спеціального фонду державного бюджету мало надійти 496,1 млн грн у рамках програм секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу. Однак міжнародні партнери у звітному періоді чергові транші не перераховували, що, як зазначається у звітах про проведені Рахунковою палатою аудити, спричинено невиконанням відповідальними виконавцями результативних показників, визначених в угодах про надання секторальної бюджетної підтримки.

Крім того, у звітному періоді відповідно до пункту 9 статті 11 закону про державний бюджет до спеціального фонду від іноземних суб'єктів господарювання та організацій за окремими договорами мало надійти 2 млрд 820 млн грн, які передбачалося спрямувати на поповнення статутного капіталу державного концерну „Укроборонпром” за бюджетною

програмою Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. У звітному періоді ці кошти не надходили, заплановані видатки не здійснювалися.

3.5. Кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла до 3 млрд 56,3 млн грн, з якої прострочена – 42,6 відсотка. Дебіторська заборгованість зменшилась на 10,4 відс. – до 28 млрд 578,7 млн грн, при цьому прострочена зросла на 16,3 відсотка.

Кредиторська заборгованість за видатками з початку року зросла на 49,7 відс., внаслідок, зокрема, затримки оплати поставлених товарів, робіт, послуг, а також невиконання нарахованої суб'єктам господарювання дотації для підтримки тваринництва. Найбільше зросла заборгованість у таких головних розпорядників бюджетних коштів:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України – на 206,3 млн грн, або 52,3 відс., насамперед за бюджетною програмою „Державна підтримка тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)“;

- Міністерство внутрішніх справ України – на 160,1 млн грн, або в 2,8 раза, зокрема за бюджетними програмами „Забезпечення виконання завдань та функцій Національної гвардії України“ і „Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу“;

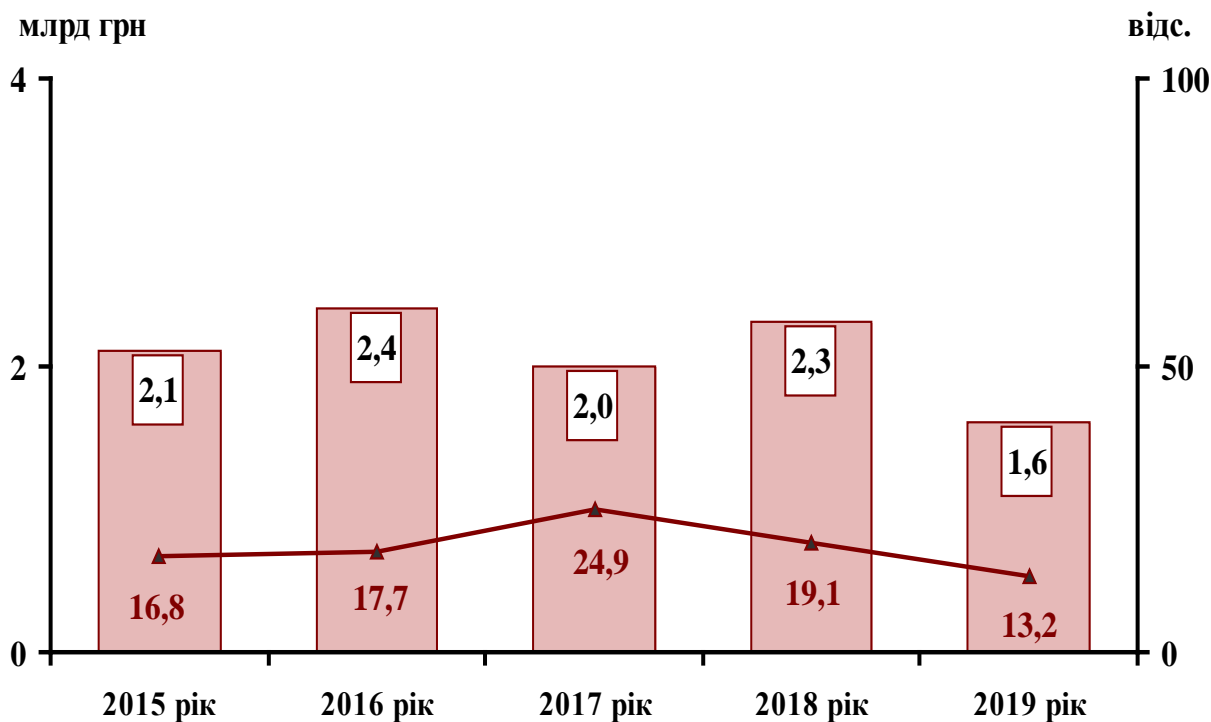
- Міністерство оборони України – на 151,4 млн грн, або у 2,9 раза, передусім за бюджетною програмою „Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання“.

Дебіторська заборгованість за видатками зменшилась з початку року на 3 млрд 330,5 млн гривень. Водночас, як зазначено у звітах про проведені Рахунковою палатою аудити, і пояснювальних записках до консолідованої фінансової та бюджетної звітності за січень – червень цього року окремих головних розпорядників бюджетних коштів, деякі суб'єкти господарювання порушували договірні зобов'язання щодо строків поставок товарів, робіт і послуг. Це стало основною причиною зростання з початку року простроченої дебіторської заборгованості на 416,7 млн грн, зокрема найбільше у Міністерстві охорони здоров'я України – на 183,4 млн грн і Міністерстві оборони України – на 176,6 млн гривень.

3.6. Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України й окремі головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили належного використання на надання кредитів коштів, залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проєктів.

Надання кредитів з державного бюджету за рахунок коштів, залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проєктів, у січні – червні цього року становило 13,2 відс. плану на рік, що на 6,4 відс. пункту менше від середньої частки надання таких кредитів у першому півріччі в річній сумі у 2014 – 2018 роках. Зазначене свідчить про посилення ризиків втрати наявних можливостей для отримання додаткових ресурсів, зокрема на розвиток енергетики, інфраструктури, транспорту.

Діаграма 10. Обсяг кредитів, наданих із державного бюджету за рахунок коштів, залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проєктів, найменший з 2015 року

■ надано кредитів на реалізацію інвестиційних проєктів у I півріччі

▲ надано кредитів на реалізацію інвестиційних проєктів у I півріччі у відсотках до плану на рік

Для реалізації інвестиційних проєктів за рахунок кредитів (позик), що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, надано кредитів на 6 млрд 95,8 млн грн, або 79,3 відс., менше плану на січень – червень.

Зокрема, на січень – червень цього року за п'ятьма бюджетними програмами Міністерства фінансів України заплановано надання кредитів для реалізації проєктів, бенефіціаром яких є Національна енергетична компанія „Укренерго”, у сумі 2 млрд 373,1 млн грн, з якої 91,0 відс. не спрямовано на надання кредитів, що спричинено здебільшого тривалим урегулюванням організаційних питань, які виникли у зв'язку зі зміною підпорядкованості цієї енергетичної компанії, а також недоліками планування.

Так, Кабінет Міністрів України розпорядженням від 14.11.2018 № 1001-р вирішив передати цілісний майновий комплекс державного підприємства Національна енергетична компанія „Укренерго” зі сфери управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості України до сфери управління Міністерства фінансів України. Однак у додатку № 4 до закону про державний бюджет бюджетні призначення з надання кредитів на реалізацію проєктів, за якими бенефіціаром є Національна енергетична компанія „Укренерго”, передбачено для Міністерства енергетики та вугільної промисловості України. Розпорядженням від 10.04.2019 № 223-р, погодженим з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 10.04.2019, Кабінет Міністрів України передав бюджетні призначення від Міністерства енергетики та вугільної промисловості України до Міністерства фінансів України. Відповідні зміни до розпису державного бюджету Міністерство фінансів України внесло 27.05.2019. Паспорти бюджетних програм затверджено 30.05.2019.

За бюджетною програмою Міністерства фінансів України „Фінансування проєктів розвитку за рахунок коштів, залучених державою” надано кредитів на 1 млрд 254,7 млн грн, або 99,1 відс., менше плану на звітний період. За інформацією Міністерства фінансів України, отриманою на запит Рахункової палати, це спричинено тривалою підготовкою і погодженням з центральними органами виконавчої влади і НБУ вимог до банків-учасників проєкту, валютно-фінансових умов субфінансування, переліку документів, які банк має надати для участі у відборі.

На розвиток міської інфраструктури і заходи в секторі централізованого теплопостачання України, розвиток системи водопостачання та водовідведення у м. Миколаєві, реконструкцію і розвиток системи комунального водного господарства м. Чернівці надано кредитів на 882,4 млн грн, або 69,1 відс., менше плану на звітний період. За інформацією, отриманою на запит Рахункової палати, зазначене спричинено тривалим узгодженням змін до договорів про субкредитування, необхідність яких виникла у зв'язку із запровадженням електронної вибірки коштів за проєктами Світового банку, а також зволіканням учасниками проєктів з виконанням умов, визначених у фінансових угодах.

До державного бюджету повернено кредитів на 844,0 млн грн, або 18,5 відс., менше плану на січень – червень, у найбільшому обсязі – за бюджетною програмою Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування) за наданими для фінансування проєктів розвитку позиками за рахунок коштів, залучених державою, – на 510,3 млн грн, або 12,8 відс., менше плану на звітний період.

3.7. Видатки з державного бюджету на пенсійні виплати проведено в планових обсягах. У першому півріччі на це спрямовано наявні надходження до спеціального фонду від розмитнення транспортних засобів, які у законі про державний бюджет визначено додатковими джерелами виплат пенсій.

Із загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою Міністерства соціальної політики України видатки на фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України проведено у запланованих на січень – червень обсягах – 82 млрд 703,1 млн грн, що на 14,3 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Також за рахунок коштів державного бюджету відшкодовано 500,0 млн грн витрат ПАТ „Укрпошта” на доставку пенсій і грошової допомоги населенню.

Крім того, відповідно до пункту 16 статті 14 і пункту 9 розділу „Прикінцеві положення” закону про державний бюджет на фінансове забезпечення виплат пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України спрямовано 7 млрд 787,1 млн грн надходжень податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (продукції), акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції), ввізного мита, отриманого при митному оформленні для вільного обігу транспортних засобів, що були ввезені на митну територію України та поміщені в митні режими транзиту або тимчасового ввезення у період з 01.01.2015 до дня набрання чинності Законом України від 08.11.2018 № 2611 „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів”.

У звітному періоді Державна казначейська служба України надала 49 млрд 780,4 млн грн позик за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів Пенсійного фонду України для виплати пенсій і допомоги, з яких не повернено 3 млрд 263,9 млн гривень.

При цьому в січні цього року Пенсійний фонд України розрахувався за отриманими у 2018 році з єдиного казначейського рахунку позиками. У результаті заборгованість Фонду з початку року зменшилася і, з урахуванням заборгованості за позиками, отриманими з єдиного казначейського рахунку у 2007 – 2014 роках, становила на 1 липня 2019 року 51 млрд 313,9 млн гривень.

IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

4.1. Виконання загального фонду державного бюджету з меншим на 62,3 відс., ніж заплановано, дефіцитом спричинене передусім невиконанням плану видатків і надання кредитів.

Державний бюджет у першому півріччі 2019 року виконано з дефіцитом у сумі 873,2 млн грн, або 0,9 відс. плану на рік. При цьому загальний фонд державного бюджету внаслідок більшого невиконання плану видатків і надання кредитів (42 млрд 771,7 млн грн), ніж невиконання плану доходів і повернення кредитів (28 млрд 451,7 млн грн), виконано з меншим (на 14 млрд 320,0 млн грн), ніж планувалося на звітний період, дефіцитом. Спеціальний фонд державного бюджету при запланованому річному дефіциті в сумі 24 млрд 289,6 млн грн виконано з профіцитом у сумі 7 млрд 799,2 млн грн за рахунок здійснення видатків і надання кредитів у меншому обсязі, ніж отримано доходів і коштів від повернення кредитів.

У січні – червні цього року державний бюджет, зокрема погашення державного боргу і покриття дефіциту, профінансовано на 97,3 відс. за рахунок боргових джерел, насамперед державних внутрішніх запозичень.

Виконання державного бюджету в частині фінансування наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Дефіцит / фінансування державного бюджету у першому півріччі 2019 року

млрд грн

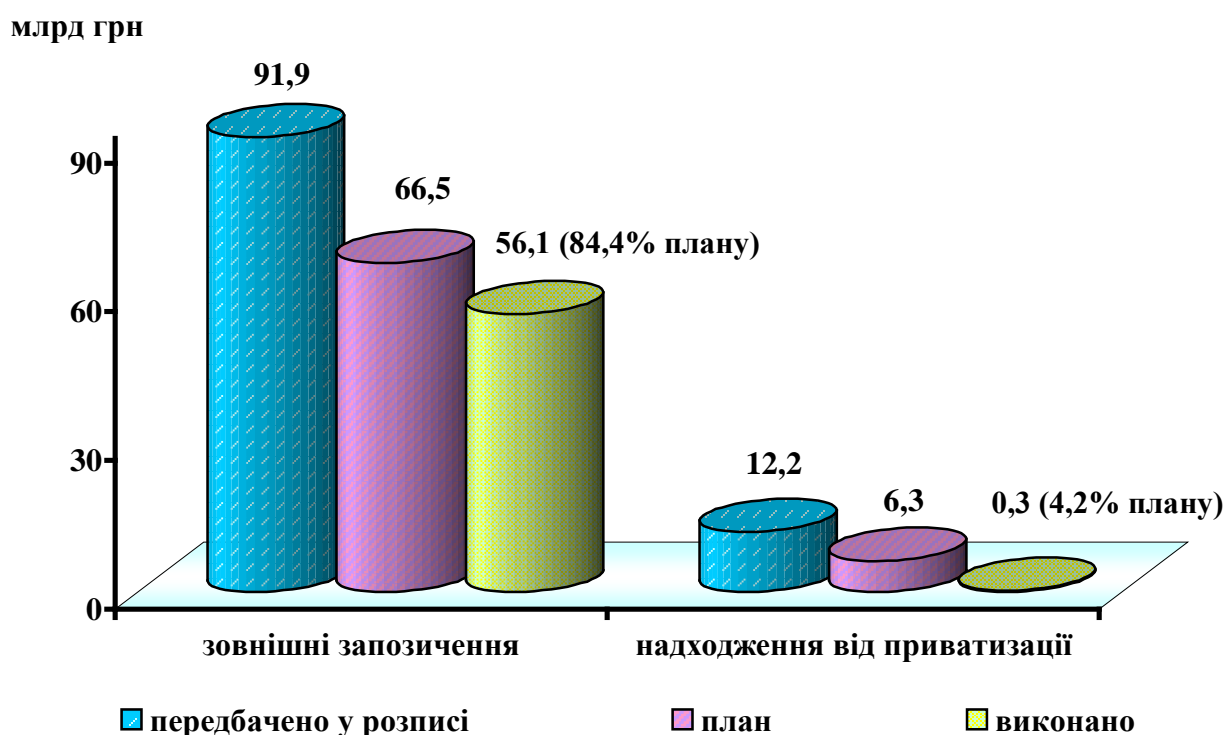
№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – червень	виконано	відс. виконання
	ДЕФІЦИТ / ФІНАНСУВАННЯ (ряд. I – ряд. II)	93,9	0,9	0,9	23,0	8,7	37,7
I.	Фінансування в частині надходжень – всього, зокрема:	449,1	253,6	56,5	258,3	248,5	96,2
1.1.	Внутрішні запозичення	284,2	185,6	65,3	185,5	185,6	100,0
1.2.	Зовнішні запозичення	143,9	61,2	42,6	66,5	56,1	84,4
1.3.	Надходження від приватизації державного майна	17,1	0,3	1,6	6,3	0,3	4,2
1.4.	Продаж/пред'явлення цінних паперів	–	6,5	–	–	6,5	–
II.	Фінансування в частині витрат – всього, зокрема:	355,2	252,7	71,1	235,3	239,8	101,9
2.1.	Погашення внутрішнього боргу	254,4	161,5	63,5	165,2	161,5	97,8
2.2.	Погашення зовнішнього боргу	100,0	49,1	49,1	57,8	49,1	85,0

4.2. Міністерство фінансів України внаслідок прорахунків при підготовці проєкту державного бюджету на 2019 рік вносило зміни до затверджених показників фінансування державного бюджету. Зменшений, порівняно із затвердженим у розписі обсягом, план на січень – червень цього року зовнішніх запозичень і надходжень від приватизації державного майна не виконано.

За інформацією Міністерства фінансів України, отриманою на запит Рахункової палати, внаслідок здійснення наприкінці 2018 року і в першому кварталі цього року короткострокових внутрішніх запозичень виникли додаткові потреби у витратах на погашення державного внутрішнього боргу, не врахованих при підготовці проєкту державного бюджету на 2019 рік. У результаті Міністерство фінансів України із січня цього року вносило зміни до затверджених показників фінансування загального фонду державного бюджету, зокрема державних запозичень і погашення зобов'язань, збільшивши їх на 82 млрд 135,7 млн гривень.

При цьому Міністерство фінансів України зменшило, порівняно із затвердженим у розписі обсягом, план на січень – червень 2019 року зовнішніх запозичень до загального фонду – на 25 млрд 360,0 млн грн, або 27,6 відс., надходжень від приватизації державного майна – на 5 млрд 900,0 млн грн, або 48,5 відсотка.

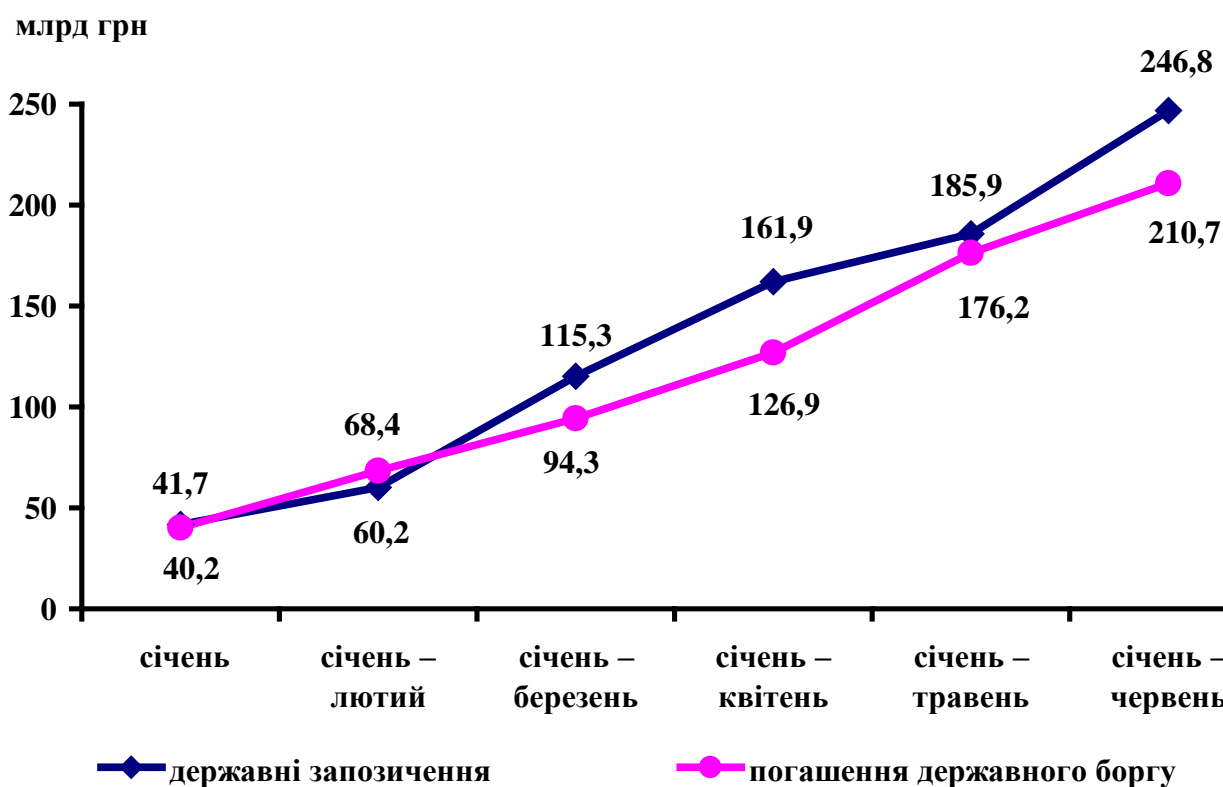
Діаграма 11. Зменшені плани надходжень до загального фонду в частині фінансування від державних зовнішніх запозичень і приватизації державного майна не виконано

У першому півріччі 2019 року для фінансування державного бюджету залучено 253 млрд 602,2 млн грн, що на 19 млрд 320,0 млн грн, або 7,1 відс., менше плану на звітний період. Зазначене спричинено недоотриманням запланованих на звітний період насамперед державних зовнішніх запозичень на 16 млрд 727,1 млн грн, або 21,4 відс., коштів від приватизації державного майна – на 5 млрд 994,5 млн грн, або 95,8 відсотка. Натомість залучено 6 млрд 500,0 млн грн надходжень, що не планувалися, від продажу/пред'явлення цінних паперів, отриманих унаслідок дострокового погашення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб векселів, що видані ним в обмін на облігації внутрішньої державної позики.

Надходження від державних запозичень становили 32,3 відс. надходжень державного бюджету і на 16 млрд 697,4 млн грн, або 6,3 відс., менші плану на звітний період. Обсяг державних запозичень більший на 36 млрд 165,2 млн грн від обсягу витрат на погашення зобов'язань.

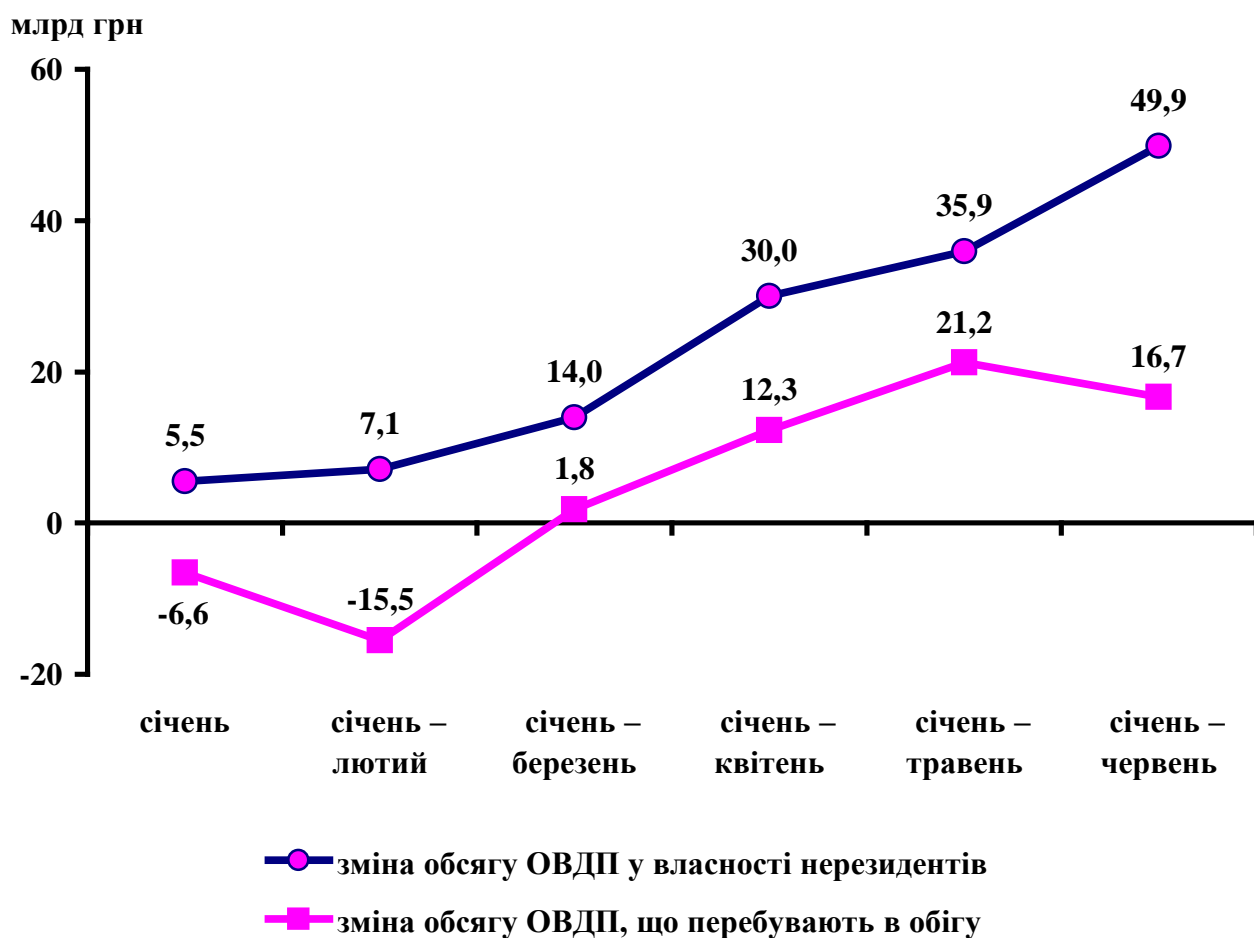
Діаграма 12. Обсяг державних запозичень перевищив витрати на погашення зобов'язань (наростаючим підсумком)

План на січень – червень цього року надходжень від державних зовнішніх запозичень не виконано насамперед внаслідок неотримання другого траншу макрофінансової допомоги Європейського Союзу в сумі 0,5 млрд євро.

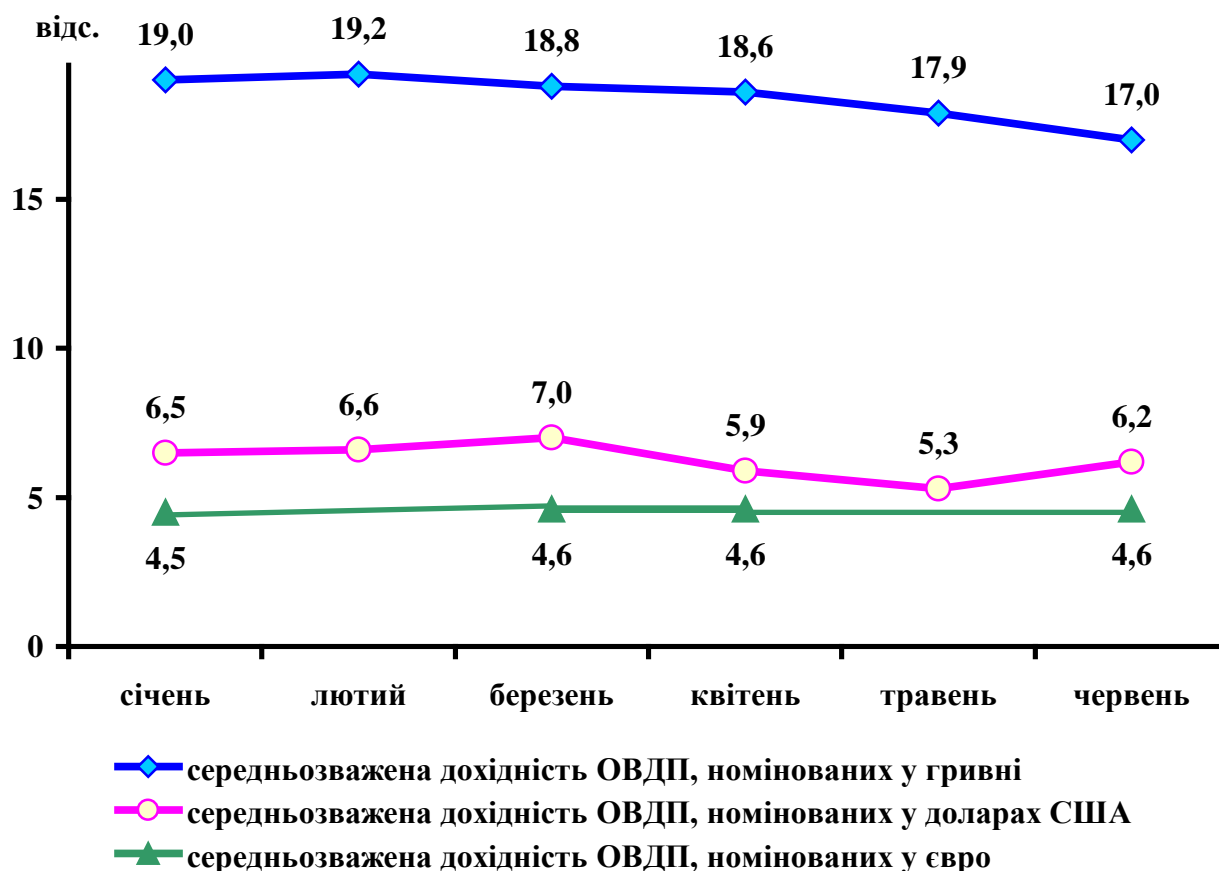
Водночас надходження від розміщення державних цінних паперів на внутрішньому ринку більші плану на 29,7 млн гривень. У першому півріччі цього року здійснювалися здебільшого короткострокові запозичення – 56,4 відс. внутрішніх запозичень. Найактивнішими учасниками на ринку внутрішніх запозичень стали нерезиденти, обсяг облігацій внутрішніх державних позик (ОВДП) у власності яких збільшився в 8,9 раза.

Діаграма 13. Обсяг ОВДП, що перебувають в обігу, зріс за рахунок активізації нерезидентів на внутрішньому ринку цінних паперів (на кінець місяця, наростаючим підсумком)

Зниження НБУ облікової ставки і збільшення конкуренції на внутрішньому ринку внаслідок приєднання українського ринку до мережі міжнародного центрального депозитарію цінних паперів Clearstream, що полегшило доступ нерезидентів до державних цінних паперів, сприяло зниженню з березня цього року середньозваженої дохідності ОВДП, номінованих у гривні.

Діаграма 14. Середньозважена дохідність розміщених на первинному ринку ОВДП, номінованих у гривні, суттєво зменшилася

План надходження коштів від приватизації державного майна у січні – червні цього року не виконано на 5 млрд 994,5 млн грн, або 95,8 відсотка. За інформацією Фонду державного майна України, у звітному періоді продаж об'єктів великої приватизації не проводився, договори купівлі-продажу не уклалися. Блокування судовими рішеннями великої приватизації, за рахунок проведення якої насамперед і передбачалося отримати надходження до державного бюджету, залишалося однією з проблем, яка стримувала процес приватизації державного майна.

Непроведення великої приватизації і, як наслідок – потреба в коштах для фінансування державного бюджету призвели до коригування затверджених показників надходження коштів від приватизації державного майна. Відповідно до розпису фінансування державного бюджету плановий обсяг цих надходжень на січень – червень цього року становив 12 млрд 160,0 млн грн, або 71,1 відс. річного обсягу. Міністерство фінансів України зменшило план надходження коштів від приватизації державного майна на звітний період до 6 млрд 260,0 млн гривень. Однак навіть зменшений план виконано тільки на 4,2 відсотка. До державного бюджету надійшло 265,5 млн грн від продажу об'єктів малої приватизації на електронних аукціонах. Ризик ненадходження до

державного бюджету коштів від приватизації державного майна у затвердженому законом про державний бюджет обсязі залишається значним.

4.3. Ревальвація гривні до іноземних валют сприяла зменшенню у першому півріччі 2019 року боргових зобов'язань за державним і гарантованим державою боргом та економії витрат на погашення цих зобов'язань.

У січні – червні цього року загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу зменшився на 3,0 відс. – до 2 трлн 102 млрд 409,6 млн гривень. При цьому зовнішній борг зменшився на 6,3 відс. – до 1 трлн 309 млрд 333,7 млн грн, внутрішній – збільшився на 2,8 відс. – до 793 млрд 75,9 млн гривень. Частка боргу, номінованого в іноземній валюті, унаслідок скорочення зовнішнього боргу зменшилася на 3,5 відс. пункту – до 67,4 відсотка.

За оцінкою Рахункової палати, ревальвація гривні з початку року до іноземних валют, в яких номіновано борг, зокрема долара США на 5,5 відс. і євро на 6,3 відс., сприяла зменшенню боргу на 84,0 млрд гривень. При цьому перевищення надходжень від запозичень над витратами на погашення державного та гарантованого державою боргу спричинило збільшення загального обсягу державного і гарантованого державою боргу на 18,0 млрд гривень.

У першому півріччі 2019 року державний борг зменшився на 27 млрд 994,0 млн грн, або 1,5 відс., – до 1 трлн 832 млрд 297,1 млн гривень. Гарантований державою борг зменшився на 38 млрд 18,0 млн грн, або 12,3 відс., – до 270 млрд 112,5 млн гривень. Державні гарантії, можливість надання яких передбачена в статті 6 закону про державний бюджет в обсязі до 27 млрд 280,7 млн грн, у звітному періоді не надавалися.

На погашення державного боргу витрачено 210 млрд 671,5 млн грн, виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими під державні гарантії, – 3 млрд 643,2 млн грн, що менше плану на звітний період на 5,5 і 30,3 відс. відповідно. Економії коштів за цими витратами сприяло відхилення на 4,5 відс. середнього у січні – червні 2019 року обмінного курсу гривні до долара США від прогнозного, що використовувався при складанні проекту державного бюджету.

Порівняно з відповідним періодом 2018 року, витрати на погашення державного внутрішнього боргу збільшилися на 80 млрд 561,0 млн грн, або вдвічі, зовнішнього – на 25 млрд 384,1 млн грн, або в 2,1 раза, що зумовлено виплатами за короткостроковими внутрішніми запозиченнями, здійсненими у попередньому і цьому році, а також виплатами за облігаціями зовнішніх державних позик 2015 року, випущеними для реструктуризації державного і гарантованого державою зовнішнього боргу.

V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

5.1. У січні – червні 2019 року надані з державного бюджету трансферти місцевим бюджетам спрямовано переважно на поточні видатки закладів освіти й охорони здоров'я, надання пільг, житлових субсидій і допомоги окремим категоріям громадян. Водночас Кабінетом Міністрів України, деякими місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування не вжито достатніх заходів для погашення і недопущення виникнення простроченої заборгованості з оплати праці педагогічних працівників окремих закладів освіти, за поточними видатками закладів охорони здоров'я та за надані пільги і житлові субсидії населенню.

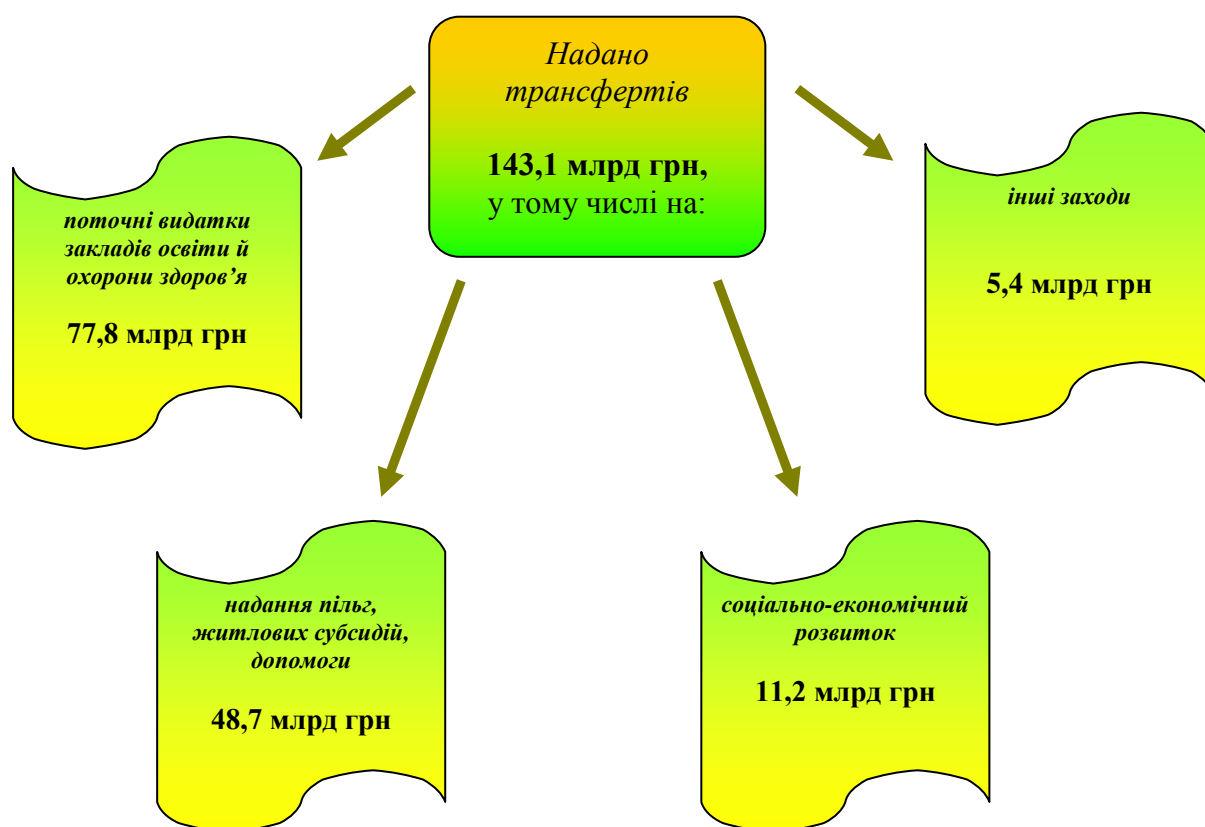

Схема 2. Надані з державного бюджету місцевим бюджетам трансферти

Упродовж звітнього періоду на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників з державного бюджету надано місцевим бюджетам освітню субвенцію у сумі 42 млрд 136,3 млн грн, або 99,5 відс. плану на січень – червень. На оплату поточних видатків, крім видатків на оплату комунальних послуг і енергоносіїв, з державного бюджету надано місцевим бюджетам медичну субвенцію у сумі 27 млрд 674,3 млн грн, або 99,7 відс. плану на січень – червень.

За інформацією Державної казначейської служби України, наданою Рахунковій палаті, освітню та медичну субвенції перераховано в обсягах менших плану, оскільки наявні резерви освітньої субвенції в сумі 116,4 млн грн і медичної – 20,3 млн грн та нерозподілені кошти для місцевих бюджетів Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, освітньої субвенції в сумі 74,4 млн грн і медичної – 63,5 млн гривень.

Для здійснення переданих з державного бюджету видатків на утримання закладів освіти й охорони здоров'я з державного бюджету також надано місцевим бюджетам додаткову дотацію у сумі 7 млрд 430,9 млн грн, або 100,0 відс. плану на січень – червень.

Водночас згідно зі звітністю Державної казначейської служби України, наданою Рахунковій палаті, в окремих закладах освіти трьох регіонів станом на 01.07.2019 наявна прострочена кредиторська заборгованість з оплати праці з нарахуваннями у сумі 9,4 млн грн: Івано-Франківська область – 8,7 млн грн, Чернігівська – 0,6 млн грн і Закарпатська – 0,1 млн гривень. При цьому на рахунках місцевих бюджетів цих областей наявні залишки невикористаної освітньої субвенції у сумі 542,0 млн гривень. Крім того, в закладах охорони здоров'я у двадцяти областях станом на 01.07.2019 наявна прострочена кредиторська заборгованість за поточними видатками у сумі 34,7 млн грн, прострочена заборгованість з оплати праці, комунальних послуг та енергоносіїв відсутня. Разом з тим на рахунках місцевих бюджетів цих регіонів наявні залишки невикористаної медичної субвенції у сумі 1 млрд 882,7 млн гривень. Найбільші суми простроченої заборгованості в Івано-Франківській області – 13,2 млн грн, Сумській – 7,0 млн грн, Тернопільській – 3,0 млн грн і Кіровоградській – 2,6 млн гривень.

Відповідно до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6, за результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів обласна, Київська міська держадміністрації мають право подати Міністерству освіти і науки України як головному розпорядникові бюджетних коштів пропозиції щодо перерозподілу субвенції між обласним бюджетом, бюджетами міст обласного значення, районними бюджетами, бюджетами об'єднаних територіальних громад (у межах видатків регіону). Також місцеві ради мають право перерозподіляти у межах місцевого бюджету кошти субвенції між закладами й установами освіти, типи яких визначено у статті 103² Бюджетного кодексу України, для забезпечення в повному обсязі обов'язкових виплат на оплату праці з нарахуваннями педагогічним працівникам.

Згідно з Порядком та умовами надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженими постановою Кабінету Міністрів

України від 23.01.2015 № 11, за результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів обласна держадміністрація має право подати Міністерству охорони здоров'я України як головному розпорядникові бюджетних коштів пропозиції щодо перерозподілу субвенції з обласного бюджету бюджетам міст обласного значення, районним бюджетам і бюджетам об'єднаних територіальних громад.

Відповідно до порядків і умов надання освітньої та медичної субвенцій місцевим радам також дозволено додатково понад обсяги субвенції планувати і здійснювати з місцевих бюджетів оплату поточних і капітальних видатків закладів освіти й охорони здоров'я, включаючи погашення бюджетних зобов'язань минулих років, які обліковуються в органах Державної казначейської служби України.

Крім того, згідно із статтею 20 закону про державний бюджет Кабінету Міністрів України надано право здійснювати розподіл резерву коштів освітньої та медичної субвенцій між місцевими бюджетами, а також перерозподіл цих субвенцій між місцевими бюджетами. У січні – червні такі перерозподіли не здійснювалися.

Для забезпечення фактичних зобов'язань місцевих бюджетів на надання пільг і житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу з державного бюджету надано дві субвенції у загальній сумі 21 млрд 399,2 млн грн, або 93,8 відс. плану на січень – червень. При цьому станом на 01.07.2019 за наданими пільгами і житловими субсидіями у двадцяти двох областях України наявна прострочена кредиторська заборгованість у сумі 72,8 млн гривень. Найбільші суми цієї заборгованості у Львівській області – 21,9 млн грн, Херсонській – 14,6 млн грн, Донецькій – 11,5 млн грн, Дніпропетровській – 7,2 млн грн і Харківській області – 3,3 млн гривень.

Водночас згідно з частиною шостою статті 102 Бюджетного кодексу України Кабінету Міністрів України надано право здійснювати перерозподіл обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту з надання пільг, житлових субсидій та допомоги окремим категоріям громадян між їх видами і між місцевими бюджетами, враховуючи фактично нараховані обсяги відповідних пільг, субсидій і допомоги населенню в межах загального обсягу цих субвенцій. У січні – червні такі перерозподіли не здійснювалися.

5.2. Зволікання Кабінетом Міністрів України з прийняттям рішень про затвердження, внесення змін до порядків та умов надання і розподілу субвенцій призвело до ненадання у звітному періоді місцевим бюджетам чотирнадцяти субвенцій на суму 1 млрд 137,5 млн грн та затримки як перерахування окремих субвенцій, так і використання коштів на визначену мету.

У звітному періоді місцеві бюджети не отримали з державного бюджету субвенції, зокрема, на:

- здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності – 261,9 млн грн (розподіл субвенції між місцевими бюджетами за об'єктами (заходами) затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 430-р і погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 19 червня 2019 року);

- проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла і приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, і забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа – 215,5 млн грн (зміни до порядку та умов надання субвенції затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 616, яка набрала чинності 25.07.2019);

- виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених в абзацах 5 – 8 пункту 1 статті 10 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, визначених у пунктах 11 – 14 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, і які потребують поліпшення житлових умов – 115,2 млн грн (розподіл субвенції затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 421-р і погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 19 червня 2019 року);

- будівництво нових, реконструкцію та капітальний ремонт існуючих спортивних п'ятдесятиметрових і двадцятип'ятиметрових басейнів – 30,0 млн грн (розподіл субвенції затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 572 і погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 10 липня 2019 року);

- будівництво мультифункціональних майданчиків для занять ігровими видами спорту – 20,0 млн грн (порядок та умови надання і розподіл субвенції затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 571, розподіл погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 10 липня 2019 року);

- придбання комп'ютерного томографа для комунального закладу охорони здоров'я „Валківська центральна районна лікарня” – 12,5 млн грн (порядок та умови надання субвенції затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 549, яка набрала чинності 03.07.2019);

- ремонт і реконструкцію мосту імені Є. О. Патона – 3,0 млн грн (порядок та умови надання субвенції Кабінетом Міністрів України не затверджено, що не відповідає вимогам частини другої статті 97 Бюджетного кодексу України, згідно з якими порядок та умови надання субвенції, що вперше визначена в законі про державний бюджет, затверджуються Кабінетом Міністрів України не пізніше 30 днів з дня набрання ним чинності).

Надання місцевим бюджетам окремих субвенцій розпочато пізніше, ніж передбачено у помісячному розписі державного бюджету, зокрема, на:

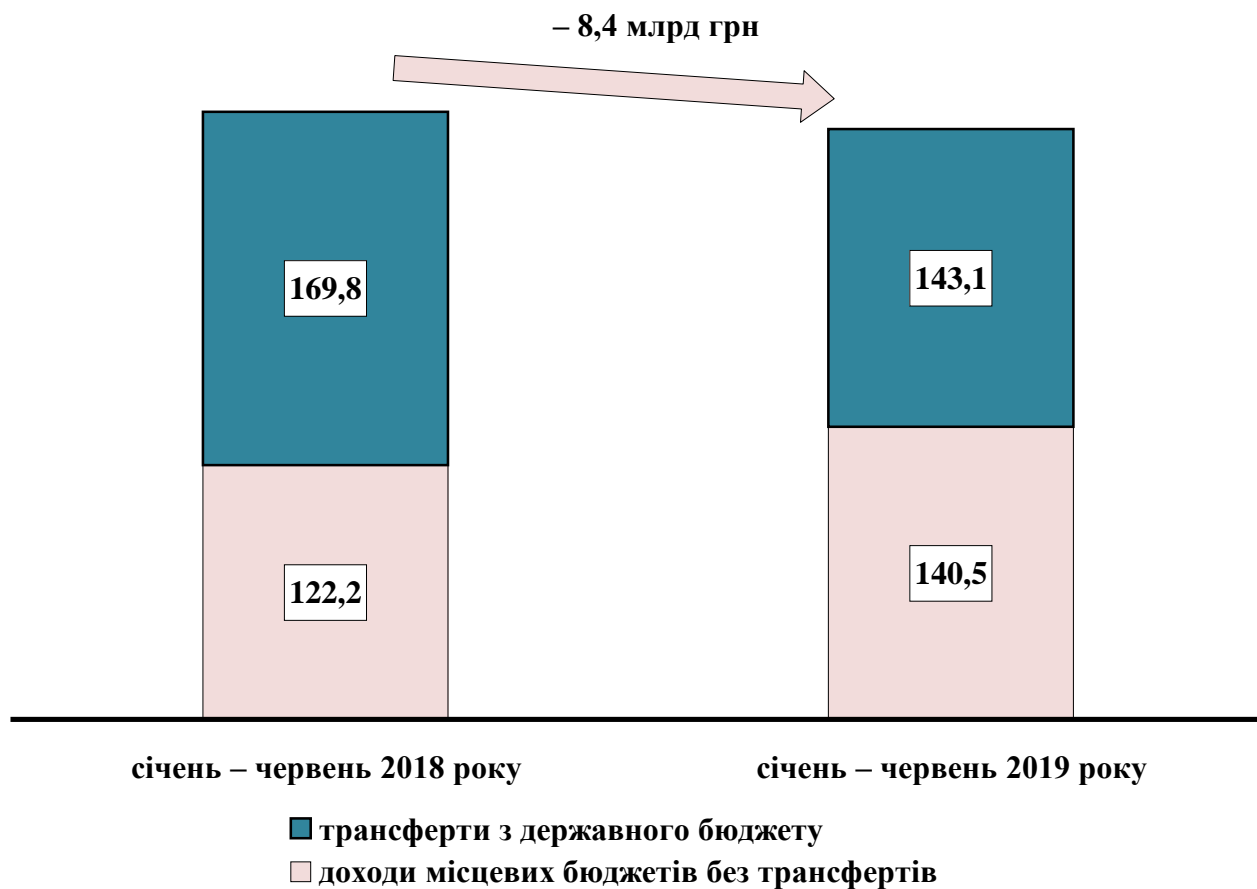
- реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти (порядок та умови надання субвенції затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 319, цією ж постановою затверджено розподіл, який погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 24 квітня 2019 року, у результаті передбачені в помісячному розписі державного бюджету на березень – квітень 200,0 млн грн перераховано місцевим бюджетам у травні, станом на 01.07.2019 на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ наявні залишки у сумі 486,8 млн грн, або 97,4 відс. отриманої у звітному періоді субвенції);

- фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (розподіл субвенції затверджено Кабінетом Міністрів України постановою від 03.04.2019 № 288 і погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 24 квітня 2019 року, у результаті передбачені в помісячному розписі державного бюджету на квітень 15,3 млн грн перераховано місцевим бюджетам у травні, станом на 01.07.2019 на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ наявні залишки у сумі 45,8 млн грн, або 100,0 відс. отриманої у звітному періоді субвенції).

Крім того, Кабінетом Міністрів України не затверджено порядків та умов надання субвенцій на реалізацію проекту „Житло для внутрішньо переміщених осіб” і проектів транскордонного співробітництва, що є порушенням вимог частини другої статті 97 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких порядок та умови надання субвенції, що вперше визначена в законі про державний бюджет, затверджуються Кабінетом Міністрів України не пізніше 30 днів з дня набрання ним чинності. Перерахування цих субвенцій у звітному періоді не планувалося і не здійснювалося.

5.3. У січні – червні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, обсяги доходів і видатків місцевих бюджетів зменшилися на 2,9 і 3,7 відс. відповідно. Це, зокрема, спричинено зменшенням обсягу наданих із державного бюджету субвенцій місцевим бюджетам на надання пільг, житлових субсидій і первинної медичної допомоги населенню, оскільки у 2019 році частина цих видатків здійснюється з державного бюджету.

Діаграма 15. Доходи місцевих бюджетів зменшилися за рахунок зменшення трансфертів з державного бюджету

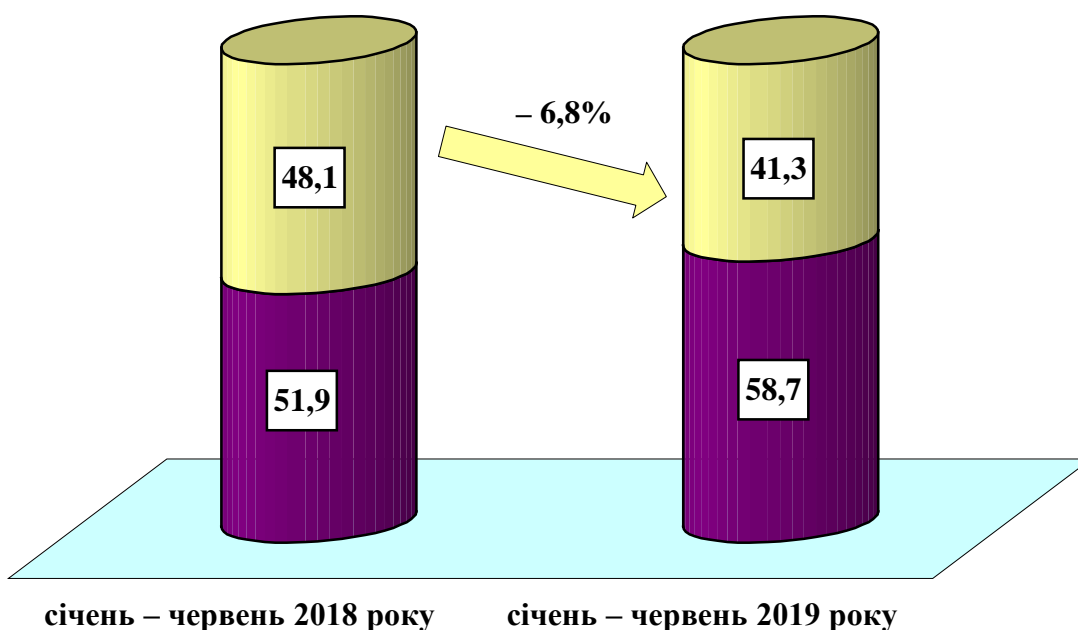

Частка трансфертів з державного бюджету зменшилася на 7,7 відс. пункту – до 50,5 відс. доходів місцевих бюджетів, тобто залишається значною залежність виконання місцевих бюджетів від державного бюджету.

Доходи місцевих бюджетів без трансфертів з державного бюджету, порівняно із січнем – червнем попереднього року, збільшилися на 18 млрд 297,0 млн грн, або 15,0 відс., насамперед внаслідок зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб на 13 млрд 882,8 млн грн, або 21,9 відс., за рахунок, зокрема, зростання середньої заробітної плати на 19,7 відсотка.

Видатки місцевих бюджетів проведено у сумі 261 млрд 486,2 млн гривень. Частка видатків місцевих бюджетів без трансфертів до державного бюджету у видатках зведеного бюджету зменшилася на 6,8 відс. пункту – до 41,3 відсотка.

Діаграма 16. Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася

- частка видатків місцевого бюджету у зведеному бюджеті
- частка видатків державного бюджету у зведеному бюджеті

У звітному періоді найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовано на освіту – 36,2 відс., соціальний захист і соціальне забезпечення – 22,6 відс., охорону здоров'я – 15,2 відс., економічну діяльність – 9,6 відсотка.

Видатки місцевих бюджетів на соціальний захист і соціальне забезпечення зменшилися на 35,0 відс. внаслідок здійснення в цьому році видатків на виплату пільг і житлових субсидій населенню у грошовій формі з державного бюджету. Видатки на охорону здоров'я зменшилися на 6,9 відс., зокрема за рахунок здійснення з державного бюджету видатків на надання первинної медичної допомоги комунальними закладами охорони здоров'я, які уклали договори про медичне обслуговування населення за програмою державних гарантій з Національною службою охорони здоров'я України.

Станом на 01.07.2019 з місцевих бюджетів до державного бюджету перераховано трансферти в сумі 4 млрд 609,2 млн грн, що на 22,6 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Так, до загального фонду державного бюджету з місцевих бюджетів для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій перераховано реверсну дотацію в сумі 3 млрд 391,1 млн грн, до спеціального фонду – субвенцію на виконання програм соціально-економічного і культурного розвитку регіонів у сумі 1 млрд 218,1 млн гривень.

З початку року кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів місцевих бюджетів зменшилася на 30,0 відс. – до 7 млрд 172,6 млн грн, з неї прострочена – 5,7 відсотка. При цьому дебіторська заборгованість збільшилася на 38,9 відс. – до 9 млрд 553,0 млн грн, з неї прострочена – 6,4 відсотка.

У січні – червні місцеві бюджети виконано з профіцитом, який становив 21 млрд 933,1 млн гривень.

Для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів надано 1 млрд 619,9 млн грн позик, що на 34,7 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Станом на 01.07.2019 за наданими з початку року позиками наявна заборгованість у сумі 230,7 млн гривень.

За рішеннями місцевих рад на депозитних рахунках в установах державних банків розміщено 9 млрд 993,0 млн грн тимчасово вільних коштів 164 місцевих бюджетів за ставкою 10,0 – 16,4 відс., з яких більше половини – кошти 14 обласних бюджетів. Станом на 01.07.2019 залишки цих коштів рахувалися у сумі 7 млрд 382,7 млн грн, з яких найбільше – обласного бюджету Донецької області – 3 млрд гривень. За інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, станом на 01.07.2019 на депозитних рахунках у обсязі не менше 100,0 млн грн розміщено тимчасово вільні кошти бюджетів 13 міст (районів у містах) обласного підпорядкування, з яких найбільше – бюджету м. Маріуполя – 772,0 млн грн, м. Полтави – 364,6 млн грн, м. Вінниці – 349,6 млн грн і м. Львова – 334,6 млн гривень.

У звітному періоді місцевими фінансовими органами також розміщено тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів шляхом придбання ОВДП на суму 654,7 млн грн, з яких, за інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, за рахунок коштів міського бюджету м. Маріуполя – 310,6 млн грн, обласного бюджету Львівської області – 100,0 млн грн, міського бюджету м. Львова – 100,0 млн грн і міського бюджету м. Борисполя – 94,0 млн гривень. Станом на 01.07.2019 цінні папери не погашено. До місцевих бюджетів Донецької області надійшло 59,9 млн грн від погашення облігацій внутрішньої державної позики, придбаних у 2018 році.

За розміщення тимчасово вільних коштів у звітному періоді до місцевих бюджетів надійшло 420,7 млн гривень.

Для фінансування бюджету розвитку місцевих бюджетів із загального фонду місцевих бюджетів передано 24 млрд 795,9 млн гривень.

З початку року місцевий борг зменшився на 0,1 відс. – до 15 млрд 344,1 млн гривень. При цьому зовнішній борг місцевих бюджетів зменшився на 5,4 відс. – до 3 млрд 223,1 млн гривень. Внутрішній борг збільшився на 1,4 відс. – до 12 млрд 121,0 млн грн, з яких зобов'язання за середньостроковими позиками, що надавалися місцевим бюджетам упродовж 2009 – 2014 років з єдиного казначейського рахунку, – 8 млрд 976,1 млн гривень.

ПІДСУМОВУЮЧИ ВИСНОВКИ, РАХУНКОВА ПАЛАТА ВІДЗНАЧАЄ:

1. Державний бюджет України у звітному періоді виконувався в умовах зростання економіки на 3,6 відсотка. Зниження темпів приросту експорту, скорочення припливу прямих іноземних інвестицій і банківського кредитування стримували зростання.

2. План надходжень загального фонду державного бюджету у першому півріччі цього року не виконано на 38,3 млрд грн, або 5,2 відс., унаслідок недонадходження доходів, державних запозичень, коштів від приватизації державного майна і повернення кредитів, що зменшує можливості для своєчасного і повного здійснення витрат у 2019 році.

3. Доходи державного бюджету в першому півріччі цього року становили 506,8 млрд грн, або 48,6 відс. плану на рік.

План доходів загального фонду на звітний період не виконано на 28,0 млрд грн, або 5,9 відс., при тому, що Національний банк України перерахував до державного бюджету річну суму частини прибутку до розподілу, що на 17,3 млрд грн перевищила планову на січень – червень і рік, та збільшилися з початку року суми переплат податків і зборів на 10,7 млрд гривень.

Невиконання планового показника загального фонду спричинено, зокрема, системними проблемами планування окремих доходів, застосуванням Урядом практики зменшення для окремих категорій державних підприємств нормативу відрахування частини чистого прибутку після набрання чинності законом про державний бюджет.

4. У першому півріччі 2019 року видатки державного бюджету проведено у сумі 508,6 млрд грн, або 45,0 відс. плану на рік.

Видатки загального фонду на 42,7 млрд грн, або 8,5 відс., менші плану на січень – червень внаслідок:

- зміцнення гривні до іноземних валют;
- проведення видатків на здійснення державних програм соціального захисту населення в межах фактичних зобов'язань;
- зволікання учасниками бюджетного процесу з підготовкою і затвердженням документів, необхідних для проведення видатків;
- незавершення закупівель, зокрема через оскарження і скасування їх результатів;
- неналежного впровадження інвестиційних проєктів за рахунок коштів секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу і коштів,

залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій.

5. Загалом надходження для фінансування державного бюджету в першому півріччі цього року менші плану на 19,3 млрд грн, або 7,1 відсотка. Значні ризики збільшення державних внутрішніх запозичень і державного боргу через невиконання плану надходжень від приватизації державного майна і зовнішніх запозичень.

Державний бюджет, зокрема погашення державного боргу і покриття дефіциту, профінансовано на 97,3 відс. за рахунок боргових джерел, насамперед державних внутрішніх запозичень. Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, що перебувають в обігу, зріс на 17 млрд грн, при цьому їх обсяг у власності нерезидентів збільшився на 50 млрд гривень. Зазначене збільшує ризики дестабілізації фінансової ситуації, зокрема знецінення гривні, у разі виходу нерезидентів з ринку внутрішніх запозичень.

6. У першому півріччі 2019 року загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу зменшився на 66,0 млрд грн – до 2 трлн 102,4 млрд грн унаслідок укріплення гривні при перевищенні запозичень над погашенням боргу.

Витрати державного бюджету на погашення й обслуговування державного і гарантованого державою боргу збільшилися на 67,8 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року. Ці витрати становили 274,7 млрд грн, або 38,0 відс. здійснених у першому півріччі цього року загальних витрат державного бюджету, що зменшує фінансові можливості для реалізації інших бюджетних програм.

7. Надані з державного бюджету трансферти місцевим бюджетам спрямовано переважно на поточні видатки закладів освіти й охорони здоров'я, надання пільг, житлових субсидій і допомоги окремим категоріям громадян. Водночас Кабінетом Міністрів України, деякими місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування не вжито достатніх заходів для погашення та недопущення виникнення простроченої заборгованості з оплати праці педагогічних працівників окремих закладів освіти, за поточними видатками закладів охорони здоров'я і за надані пільги та житлові субсидії населенню.

Крім того, зволікання Урядом із прийняттям рішень про затвердження, внесення змін до порядків та умов надання і розподілу субвенцій призвело до ненадання у звітному періоді місцевим бюджетам чотирнадцяти субвенцій на суму 1,1 млрд грн і затримки як перерахування окремих субвенцій, так і використання коштів на визначену мету.

8. У січні – червні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, обсяги доходів і видатків місцевих бюджетів зменшилися на 2,9 і 3,7 відс. відповідно. Це, зокрема, спричинено

зменшенням обсягу наданих із державного бюджету субвенцій місцевим бюджетам на надання пільг, житлових субсидій і первинної медичної допомоги населенню, оскільки у 2019 році частина цих видатків здійснюється з державного бюджету.

У результаті частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася на 6,8 відс. пункту – до 41,3 відсотка.

При цьому залишається значною залежність виконання місцевих бюджетів від трансфертів з державного бюджету, частка яких становила 50,5 відс. доходів місцевих бюджетів.

ПРОПОЗИЦІЇ

Для усунення виявлених відхилень і порушень при виконанні закону про Державний бюджет України на 2019 рік Рахункова палата вважає за доцільне рекомендувати:

1) Кабінету Міністрів України:

- забезпечити затвердження наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг на основі розробленої за участі соціальних партнерів методики, як це передбачено частиною другою статті 7 Закону України від 15.07.1999 № 966 „Про прожитковий мінімум”;

- розглянути питання визначення узгоджених із бюджетним законодавством строків встановлення нормативу відрахування частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, та дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств;

- забезпечити затвердження порядків використання бюджетних коштів;

- вжити заходів для затвердження паспортів бюджетних програм;

- вжити заходів щодо поліпшення якості планування видатків за бюджетними програмами головних розпорядників бюджетних коштів у наступному бюджетному періоді;

- дотримуватись при прийнятті рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету положень Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415;

- забезпечити затвердження порядку спрямування надходжень у 2019 році конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, на облаштування військових комісаріатів;

- вжити заходів щодо розподілу конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, у сумі 1 млрд 10,0 млн грн, що надійшли у січні – червні у 2019 року;

- вжити заходів щодо забезпечення використання на надання кредитів коштів, залучених державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проєктів;

- вжити заходів щодо реалізації програм секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу, зокрема на підтримку регіональної політики, впровадження транспортної й енергетичної стратегій;

- доручити Міністерству соціальної політики України спільно з Міністерством фінансів України проаналізувати бюджет Пенсійного фонду України на 2019 рік і у разі необхідності запропонувати внести зміни до цього бюджету, враховуючи необхідність поступового погашення заборгованості за позиками, наданими Фонду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2007 – 2014 роках;

- вжити заходів щодо забезпечення виконання плану надходжень у частині фінансування державного бюджету, зокрема від приватизації державного майна;

- забезпечити затвердження порядків та умов надання субвенцій на реалізацію проєкту „Житло для внутрішньо переміщених осіб”, проєктів транскордонного співробітництва, а також на ремонт і реконструкцію мосту імені Є. О. Патона;

- вжити заходів щодо погашення наявної та недопущення виникнення простроченої заборгованості за надані пільги та житлові субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і рідкого пічного побутового палива та скрапленого газу;

2) Міністерству фінансів України:

- вжити заходів щодо погашення наявної та недопущення виникнення простроченої заборгованості з оплати праці перед педагогічними працівниками закладів освіти;

- вжити заходів щодо погашення наявної та недопущення виникнення простроченої заборгованості за поточними видатками закладів охорони здоров'я.